

**ПРОГРАМА
економічного і соціального
розвитку Кіровоградської
області на 2017 рік**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
обласної ради
___ грудня 2016 № ___

ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік (далі – Програма) розроблена:

на основі Плану заходів на 2015-2017 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року, затвердженого рішенням обласної ради від 29 вересня 2015 року №787 (із змінами);

із урахуванням пропозицій райдержадміністрацій, міськвиконкомів, об'єднаних територіальних громад, підприємств, установ і організацій області.

Під час формування Програми враховано положення Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року, Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року.

Методологічною основою розроблення Програми є:

Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" (стаття 11);

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету" (із змінами і доповненнями).

МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є створення умов для сталого функціонування підприємств реального сектору економіки, закладів і установ соціальної сфери на основі проведення реформ у різних галузях і сферах діяльності, розвитку міжнародної співпраці та міжрегіонального співробітництва для поліпшення умов життєдіяльності населення та підвищення його добробуту

I. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

**1. Агропромисловий комплекс, як основа сталого
функціонування економіки регіону**

Аграрний сектор є стратегічно важливою галуззю економіки області.

Сільським господарством забезпечується майже 30% валової доданої вартості, яка створюється в області.

В області виробляється 4,5% від загального обсягу продукції сільського господарства України, у тому числі: зернових культур - 5,5%, соняшнику - 10,5%, м'яса - 2,3%, молока – 2,9%, яєць - 3%.

Структура сільськогосподарського виробництва області за 1990-2015 роки суттєво змінилась: частка галузі рослинництва у загальному обсязі виробництва сільськогосподарської продукції в області значно зросла і за 2015 рік становила 82,3% (1990 рік – 54,4%).

Сільськогосподарські підприємства переважно спеціалізуються на виробництві зернових і зернобобових культур (9-е місце) та соняшнику (2-е місце), господарства населення – на вирощуванні картоплі (99,8% від загального обсягу виробництва в області), овочів (96%), плодів та ягід (97,8%), м'яса (69,4%), молока (83,5%) та яєць (79,6%).

Посівні площі порівняно із 2000 роком: збільшилися під соняшником, ріпак, зерновими і зернобобовими культурами, зменшилися під картоплею, овочами відкритого ґрунту.

Завдяки вирощуванню маржинальних культур рівень рентабельності від реалізації продукції рослинництва складає в області 66,6 % (в Україні – 45,9%). Рівень рентабельності від реалізації продукції тваринництва становить в області 2,5 % (в Україні – 22,6 %).

Прибутки від реалізації продукції сільського господарства і надання послуг у рослинництві і тваринництві отримали 95,5 % сільгосппідприємств області.

Обсяг капітальних інвестицій, залучених у сільське господарство у 2015 році, порівняно з 2011 роком збільшився в 1,9 раза.

Валове виробництво зернових і зернобобових культур у 2016 році у всіх категоріях господарств області становить більше 3,3 млн. тонн.

Кіровоградська область відноситься до зони ризикованого землеробства. Поливні землі є страховим фондом стабільного виробництва сільськогосподарської продукції, особливо у посушливі роки.

Аналіз використання зрошуваних земель в області показує, що поливний гектар за умов його ефективного використання спроможний дати стільки ж продукції, як 2-3 га, що не поливаються водою;

1) головні проблеми:

зростання вартості матеріальних ресурсів під час виробництва продукції сільського господарства, що спричиняє підвищення її собівартості;

зниження якості ґрунтів через розширення посівних площ під вирощування ґрунтовиснажуючих культур (соняшника та ріпака) та ерозію ґрунтів;

зниження потенціалу галузі тваринництва: скорочення поголів'я тварин і зменшення обсягів виробництва продукції;

домінування дрібнотоварного виробництва продукції тваринництва та плодовоовочівництва, що обмежує можливості використання сучасних агротехнологій і техніки, виконання високотехнологічних операцій з вирощування і зберігання сільгоспкультур;

недостатня державна фінансова підтримка виробництва сільськогосподарської продукції, що значно обмежує діяльність товаровиробників;

фізичний та моральний знос інженерної інфраструктури зрошувальних

систем;

відсутність дощувальної техніки та її відновлення низькими темпами;
значна вартість робіт по відновленню зрошувальних систем;

2) метою Програми є створення сприятливих умов для стабільного та ефективного функціонування аграрного сектору економіки, забезпечення продовольчої безпеки області, залучення інвестицій у розвиток та модернізацію підприємств аграрного сектору економіки.

3) основні завдання:

сприяння випереджаючому розвитку галузей, що виробляють продукцію з високою часткою доданої вартості; нарощування обсягів її експорту;

сприяння впровадженню інвестиційних проектів у галузі рослинництва, тваринництва та в інфраструктурі по зберіганню сільськогосподарської продукції з метою підвищення дохідності сільського господарства, збільшення продуктивності рослинництва і тваринництва;

сприяння нарощуванню обсягу виробництва рослинницької продукції за рахунок впровадження сучасних енергоощадних та екологічних технологій в сільському господарстві (органічного землеробства, технологій No-Till тощо);

посилення співпраці дослідних господарств і дослідних станцій науково - дослідних установ, дослідних та навчально-дослідних господарств навчальних закладів, суб'єктів насінництва та розсадництва, що виконують роботи із селекції сільськогосподарських культур, з метою збільшення виробництва оригінального та високорепродуктивного насіння сільськогосподарських культур;

охорона земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а також проведення інвентаризації та нормативно-грошової оцінки земель;

формування високопродуктивного поголів'я у господарствах всіх форм власності за рахунок племінних ресурсів племпідприємств та забезпечення дрібнотоварних виробників високоякісним генетичним матеріалом для штучного осіменіння тварин та поліпшення генетичного потенціалу худоби;

створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та сприяння їх діяльності, здійснення моніторингу стану діяльності таких кооперативів;

відновлення зрошення та розширення площ зрошуваних земель за рахунок реконструкції зрошувальних систем, придбання поливної техніки та улаштування систем краплинного зрошення;

забезпечення ефективного використання зрошувальних систем;

забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в області, недопущення виникнення та масового поширення інфекційних хвороб тварин, у тому числі особливо небезпечних для тварин і людей;

створення рівних умов для підтримки сільськогосподарських виробників незалежно від їх виду, типу, розміру, форми власності та господарювання;

поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та підвищення рівня інженерного облаштування житла, зокрема шляхом надання фінансової підтримки індивідуальним сільським забудовникам;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись із залученням коштів:
державного бюджету;

місцевих бюджетів, зокрема обласного бюджету – на фінансування видатків на виплату обласної премії імені Олександра Васильовича Гіталова – двічі Героя Соціалістичної Праці, реалізацію заходів обласної програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі "Власний дім" на 2016-2020 роки, обслуговування пільгових кредитів, наданих індивідуальним забудовникам тощо;

банківських кредитних ресурсів;

міжнародної технічної допомоги;

власних коштів суб'єктів господарської діяльності та населення;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

№ з/п	Показники	2016 рік, очікуване	2012-2016 роки, середній обсяг	2017 рік, прогноз	Темпи росту (зниження), %	
					до 2016 року	до середнього показника за 2012-2016 роки
1.	Індекс валової продукції сільського господарства, % до попереднього року: в усіх категоріях господарств, % у т.ч. у сільгосппідприємствах	102,3 100,8	х х	100,7 100,8	х х	104,9 100,6
2.	Виробництво основних видів сільгосппродукції в усіх категоріях господарств:					
2.1	зернові культури (у вазі після доробки), тис. тонн	3340,2	3248,8	3301,8	98,9	101,6
2.2	соняшник (у вазі після доробки), тис. тонн	1213,1	1137,2	1216,5	100,3	107
2.3	цукровий буряк (фабричний), тис. тонн	641,9	512,9	543,1	84,6	105,9
2.4	картопля, тис. тонн	603,1	499,0	604,5	100,2	121,1
2.5	овочі, тис. тонн	225,5	221,4	227,5	100,9	102,8
2.6	плоди і ягоди, тис. тонн	29,1	26,0	29,4	107,4	113,1
2.7	м'ясо, тис. тонн	62,5	53,4	62,5	101	103,4
2.8	молоко, тис. тонн	300,8	313,4	300,8	100,3	96,3
2.9	яйця, млн. штук	424,4	498,4	424,4	100,1	85,3

проведення поливів на зрошувальних землях на площі 3 тис. га та забезпечення подачі води державними насосними станціями для цих цілей в об'ємі 1,1 млн.м³.

2. Використання земельних ресурсів та удосконалення земельних відносин

Земельні ресурси Кіровоградської області представлені передусім сільськогосподарськими угіддями, які займають 2032,3 тис. га (82,7% території регіону, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель) та складають 4,9 % загальної площі сільгоспугідь України.

У структурі сільгоспугідь рілля складає 86,5 %, багаторічні насадження – 1,3%; сіножаті – 1,2%; пасовища – 11 %.

Ліси та інші вкриті лісом площі становлять 185,4 тис. га, у тому числі полезахисні лісосмуги – 28,1 тис. га. Загальна лісистість області з урахуванням усіх захисних лісових насаджень складає 7,5 %.

У північній та південно-східній частинах області переважають середньогумусні чорноземи, у південній – малогумусні, у долинах річок поширені чорноземно-лучні та лучно-болотні ґрунти.

Майже половина ріллі в області розташовано на схилах різної крутизни (від 1 до 7°). Це вимагає особливих технологічних прийомів у землеробстві з урахуванням природно-кліматичних та екологічних умов, вжиття належних заходів щодо охорони та відтворення земельних ресурсів з метою недопущення деградації та забруднення земель.

Основними землекористувачами в області є сільськогосподарські підприємства, у користуванні яких перебуває 858,3 тис.га, або майже 35% від загальної площі області, сільськогосподарських товариств – 546,4 тис.га, сільськогосподарських кооперативів – 30,7 тис.га, державних сільськогосподарських підприємств – 41,6 тис.га, з них радгоспи всіх систем – 15,4 тис.га;

1) головні проблеми:

висока розораність сільськогосподарських угідь (74%, в Україні – 56,1%), що призводить до деградації земель та створює загрозу екологічній безпеці області;

незабезпеченість у повному обсязі фінансування робіт, визначених Програмою розвитку земельних відносин в області на 2016-2020 роки;

незавершеність інвентаризації земель та їх грошової оцінки, у т.ч. полезахисних лісових смуг;

недостатнє здійснення природоохоронних та агротехнічних заходів у землекористуванні;

2) метою Програми є створення умов для раціонального та ефективного використання землі, гарантування права власності на землю, удосконалення регулювання земельних відносин;

3) основні завдання:

проведення робіт із укладання та переукладання договорів оренди земель сільськогосподарського призначення з метою встановлення розміру ставок орендної плати відповідно до чинного законодавства (до 12% від нормативно-грошової оцінки землі);

поповнення бази електронного реєстру земельних ділянок, що

знаходяться у власності і користуванні громадян, бази даних договорів оренди та автоматизованої бази даних державного земельного кадастру;

проведення аукціонів з продажу права оренди та права власності на землю;

проведення заходів, спрямованих на охорону та поліпшення стану земель, збереження і відтворення родючості ґрунтів шляхом проведення робіт відповідно до робочих проектів з рекультивації порушених земель, створення захисних лісонасаджень, проведення культуро-технічних робіт, будівництва протиерозійних валів-доріг, поліпшення малопродуктивних деградованих земель шляхом нанесення родючого шару ґрунту, знятого під час проведення гірничодобувних та інших будівельних робіт;

розробка проектів землеустрою еколого-економічного обґрунтування сівозмін;

здійснення контролю за станом дотримання вимог земельного законодавства;

забезпечення ефективного використання коштів, що надходять до спеціального фонду місцевих бюджетів області від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, на реалізацію заходів, визначених ст.209 Земельного кодексу України, та з урахуванням пріоритетів розвитку відповідних територій;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись із залученням коштів: державного бюджету;

місцевих бюджетів, зокрема обласного – на реалізацію заходів обласної програми розвитку земельних відносин у Кіровоградській області на 2016-2020 роки;

землевласників і землекористувачів, зацікавлених у розробці землевпорядної та землеоціночної документації;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

проведення інвентаризації та коригування грошової оцінки земель 75 населених пунктів;

забезпечення сталих надходжень від плати за землю, збільшення надходжень від оренди земель сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності.

3. Збереження та розвиток лісових ресурсів

Лісові ресурси Кіровоградщини представлені 185,4 тис. га земель, з яких безпосередньо вкрито лісовою рослинністю 164,2 тис. га, або лише 6,68 % території області (в Україні –15,6 %). Розвиток та охорону лісового господарства області забезпечують 8 лісгосподарських підприємств. На даний час понад 70 % колишньої лісостепової частини області розорано, проте природна рослинність зберегла своє різноманіття, передусім на схилах річкових долин, у глибоких балках, заплавах річок тощо. Одним із найбільших лісових масивів є Чорний ліс, розташований на правому березі верхів'я р. Інгулець, та

Нерубайський ліс.

Мережа природно-заповідного фонду області включає в себе 221 природно-заповідну територію на площі 100,3 тис. га, рівень заповідності області складає 4,1 % (на рівні 2012 року)⁴

1) головні проблеми:

відсутність земель несільськогосподарського призначення під заліснення;
самовільні рубки лісів та складність процедури відшкодування збитків, заподіяних порушниками;

недостатність бюджетного фінансування на здійснення робіт із лісорозведення та придбання основних засобів для проведення модернізації виробництва;

недостатність обігових коштів у підприємств лісового господарства для розширення інфраструктури мисливського господарства;

2) метою Програми є раціональне використання та розширення природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розвиток лісового господарства;

3) основні завдання:

збереження лісів та поліпшення якісного складу лісових насаджень;

проведення інвентаризації та передачі колишніх колгоспних лісів площею більше 5 гектарів у постійне користування державних лісгосподарських підприємств сфери управління Держлісагентства;

проведення інвентаризації полезахисних лісових смуг та вирішення питання про передачу їх у тимчасове користування користувачам земель сільськогосподарського призначення (сільгоспвиробникам);

забезпечення сертифікації всіх лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів, що поставляються на зовнішній ринок;

виращування стандартного садивного матеріалу для лісорозведення та лісовідновлення;

задоволення потреб споживачів внутрішнього ринку в лісосировині;

створення умов для розвитку приватного бізнесу у сфері організації відпочинку та туризму в лісовій місцевості, залучення інвестицій та створення робочих місць;

збільшення території об'єктів природно-заповідного фонду області, винесення їх меж на місцевість та створення регіональної екологічної мережі;

підвищення рівня обізнаності населення щодо цінності територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

залучення молоді до навчання у вищих навчальних закладах за освітніми напрямками лісгосподарського виробництва;

проведення роз'яснювальної роботи з громадськістю, проведення спільно з працівниками Нацполіції рейдів з виявлення порушників правил протипожежної безпеки;

вжиття заходів щодо збільшення чисельності мисливської фауни;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань програми буде здійснюватися із залученням коштів державного та місцевих бюджетів;

власних коштів підприємств та інвесторів,
кредитних ресурсів;
інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

створення нових лісів на площі 250 га та забезпечення своєчасного лісовідновлення на місцях зрубаних лісів на площі 456 га;
створення 460 км мінералізованих смуг та проведення догляду за ними на площі 2,5 тис. км;
збільшення чисельності мисливської фауни.

4. Стале функціонування промисловості

Промисловий комплекс області відіграє важливу роль у розвитку області, ним створюється понад 20% валової доданої вартості області, основний обсяг якої формується у харчовій промисловості (39,1%) і машинобудуванні (17,9%).

У промисловості зайнято 11,6% економічно активного населення в області.

Ускладнення, які виникли в Україні із кінця 2013 року, негативно вплинули на діяльність підприємств промисловості області. У 2014 році темпи зростання обсягів виробництва промисловості уповільнилися до 100,8% (у 2013 році – 106,6%). За 2015 рік обсяг виробництва промислової продукції зменшився на 17,1% порівняно з 2014 роком.

Порівняно із 2013 роком в області зменшилось виробництво у натуральних обсягах, зокрема таких товарів, як: граніт, піски природні, гранули, щебінь, м'яса великої рогатої худоби круп, борошна, трансформаторів електричних, меблів, тощо.

На це мали вплив такі чинники, як: введення на державному рівні обмежень щодо споживання підприємствами промисловості енергоресурсів: природного газу та електричної енергії; різке коливання курсу гривні до вільноконвертованих валют, значне погіршення зовнішньоекономічних відносин та торговельно-економічних зв'язків з РФ.

У 2016 році, попри збройний конфлікт на сході країни та несприятливу кон'юнктуру на зовнішніх ринках, спостерігається відносна стабілізація ситуації у промисловості області.

У промисловості області у січні-жовтні 2016 року індекс промислової продукції склав 115,9% порівняно з січнем-вереснем 2015 року. Приріст забезпечили підприємства:

добувної промисловості (на 14,1%);
переробної промисловості (на 17,9%),
з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 6,9%).

У структурі реалізованої промислової продукції: виробництво харчових продуктів, напоїв складає 42,5%; постачання електроенергії, газу пари та кондиційованого повітря – 19,3%; металургійне виробництво – 11,8%, машинобудування – 11,4%.

У загальному обсязі реалізації харчових продуктів і напоїв найбільша питома вага припадає на виробництво олії та тваринних жирів (60,3%), м'яса та

м'ясних продуктів (10,8%).

У 2016 році промислові підприємства області вживали заходи щодо розширення нових ринків збуту, освоєння випуску нових видів продукції.

Основними факторами позитивного впливу на розвиток промисловості області є продовження відновлення виробництва в окремих галузях, переорієнтація на інші ринки збуту, насамперед країн Азії та Африки, підприємств, які традиційно експортували до Російської Федерації.

За 2010-2016 роки промисловими підприємствами освоєно майже 6,0 млрд.грн. капітальних інвестицій. Протягом 2010-2016 років введено в експлуатацію: 6 заводів та майже 30 цехів і ліній з випуску промислової продукції, 2 сонячні та 3 гідроелектростанції у м.Кропивницькому, м.Олександрії, м.Знам'янці, м.Світловодську та в 11 районах області;

1) головні проблеми:

наявність неконтрольованих зовнішніх ризиків (наявність квот Євросоюзу, повільна адаптація підприємств до вимог Євросоюзу);

залежність підприємств області від кон'юнктури зовнішніх ринків;

недостатня конкурентоспроможність промислової продукції через високу енергоємність її виробництва;

неврегульованість протягом тривалого часу питань, пов'язаних із банкрутством і ліквідацією підприємств буровугільної галузі, життєдіяльністю Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд; припиненням будівництва заводу з виробництва ядерного палива, функціонуванням ДП "Межиріцький вітамінний завод" ДАК "Укрмедпром" та інших державних підприємств;

2) метою Програми є забезпечення сталого розвитку промислового комплексу, сприяння адаптації підприємств в умовах євроінтеграції; підвищення конкурентоспроможності промислової продукції.

3) основні завдання:

вирішення проблемних питань у функціонуванні підприємств промисловості за участі центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

сприяння реалізації ініціатив із створення індустріальних парків;

сприяння реалізації інвестиційних проектів на базі Олександрійського буровугільного комплексу, зокрема ТОВ "Олександрійське вугільно-хімічне виробниче об'єднання";

підтримка ініціатив щодо розміщення на території Кіровоградської області підприємств із східних областей;

сприяння підприємствам у залученні інвестицій, спрямованих на модернізацію, запровадження новітніх технологій та інновацій;

координація роботи товаровиробників щодо впровадження систем безпечності харчових продуктів, заснованих на принципах НАССР на підприємствах харчової промисловості;

модернізація виробничої бази харчових підприємств, оснащення їх сучасною технікою, впровадження новітніх маловідходних, ресурсозберігаючих та екологічнобезпечних технологій;

популяризація продукції місцевих товаровиробників шляхом участі у виставках та ярмарках;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація завдань програми буде здійснюватися за рахунок:

коштів державного бюджету – зокрема, на забезпечення життєдіяльності Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд, надання фінансової підтримки у діяльності державних підприємств тощо;

власних коштів підприємств та інвесторів;

коштів міжнародної технічної допомоги, зокрема, на продовження робіт з реконструкції Кременчуцької ГЕС;

банківських кредитних ресурсів;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

№ з/п	Показник	2016 рік, очікуване	2017 рік, прогноз
1.	Індекс промислової продукції, усього, % до попереднього року	110	106
1.1	Індекс промислової продукції виробництва харчових продуктів, напоїв, % до попереднього року	116	108
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств, усього, млн.грн.	21500	22800
2.1.	Обсяг реалізованої харчової продукції у відпускних цінах підприємств, млн. грн.	9050	10010

5. Використання мінерально-сировинних ресурсів

Кіровоградська область належить до одного з найбільш насичених мінеральними ресурсами регіонів України. На її території виявлено 32 види і налічується майже 390 родовищ різноманітних корисних копалин.

Станом на 01 листопада 2016 року суб'єктами господарювання отримано 75 спеціальних дозволів на користування надрами, у т.ч. 4 – з метою геологічного вивчення надр, 71 – з метою видобування корисних копалин;

1) головні проблеми:

недотримання надрокористувачами термінів введення родовищ корисних копалин в експлуатацію та незабезпечення комплексного відпрацювання розвіданих запасів корисних копалин;

відсутність технологічних можливостей у надрокористувачів, що призводить до обмеженого вилучення супутніх корисних компонентів у сировині, яка видобувається;

обмеженість інвестицій у гірничодобувну галузь;

недостатнє використання виробничих потужностей гірничодобувних підприємств, які розробляють родовища для виробництва будівельних матеріалів, через незначні обсяги промислового, дорожнього і житлового будівництва;

2) метою Програми є підвищення ефективності використання мінерально-сировинної бази області, створення сприятливих умов для

залучення інвестицій у розвиток мінерально-сировинної бази області;

3) основні завдання:

сприяння здійсненню промислової оцінки перспективних родовищ корисних копалин та наданню гірничих відводів для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення;

забезпечення оперативного та об'єктивного розгляду клопотань надрокористувачів щодо погодження отримання спеціальних дозволів на користування надрами;

проведення моніторингу за дотриманням надрокористувачами вимог нормативно-правових актів під час введення в експлуатацію родовищ корисних копалин та вжиття за його результатами необхідних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень;

залучення надрокористувачів до участі у розбудові соціальної та дорожньо-транспортної інфраструктури населених пунктів області;

сприяння експлуатації Бирзулівського родовища ільменіту з метою виходу на проектну потужність гірничо-збагачувального комбінату з випуску ільменітового концентрату до 240 тис.т за рік (Новомиргородський район);

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватися за рахунок:

коштів державного бюджету;

власних коштів підприємств та інвесторів;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

стабільна експлуатація родовищ корисних копалин, на розробку яких отримані спецдозволи на користування надрами;

розробка, введення в експлуатацію нових родовищ корисних копалин та об'єктів їх збагачення;

збільшення обсягів виробництва продукції гірничодобувними підприємствами області;

введення в експлуатацію Лозуватського родовища керамічних пегматитів з будівництвом збагачувального виробництва (Компаніївський район) та Вікненського родовища каолінів з будівництвом збагачувальної фабрики (Гайворонський район).

6. Енергозбереження та енергоефективність

У 2016 році здійснювалася реалізація Програми енергозбереження області.

У бюджетній сфері області реалізовувалися проекти із заміни вікон на енергоефективні, утеплення будівель та реконструкції котелень із заміною котлів на енергоефективні, у тому числі в межах програми Проекту ПРООН/ЄС "Місцевий розвиток орієнтований на громаду – III".

У травні 2016 року укладено Меморандум про партнерство щодо запровадження енергосервісу для підвищення енергетичної ефективності будівель бюджетних установ між Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України та Кіровоградською облдержадміністрацією. За

даним меморандумом передбачено укладання енергосервісних договорів у 20% будівель бюджетних установ до 2020 року.

У липні 2016 року проведено Форум з питань енергозбереження та впровадження енергоефективних заходів, під час якого обговорено актуальні питання: необхідність скорочення споживання природного газу та впровадження енергозберігаючих заходів в об'єктах соціальної інфраструктури, залучення інвестицій в енергозбереження.

З метою залучення інвестицій у відновлювальну енергетику розроблена та 07 листопада 2016 року затверджена головою облдержадміністрації Дорожня карта з розвитку альтернативної енергетики у Кіровоградській області.

На території області функціонують 9 сонячних електростанцій та 10 малих та міні-ГЕС;

1) головні проблеми;

значна енергоємність виробництва продукції (робіт, послуг) у підприємствах реального сектору економіки та в інших сферах діяльності;

значні обсяги споживання та неефективне використання енергоресурсів бюджетними установами, обмеженість коштів на їх оплату в умовах постійного зростання цін на енергоносії;

недостатнє фінансування проектів та заходів, спрямованих на зменшення споживання природного газу;

2) метою Програми є диверсифікація джерел енергопостачання, підвищення рівня енергоефективності та розвиток "зеленої економіки", стале забезпечення господарського комплексу, соціальної сфери та населення області енергоресурсами;

3) основні завдання:

проведення комплексних енергоаудитів в об'єктах бюджетної сфери;

проведення робіт щодо укладання енергосервісних договорів;

реалізація проектів щодо виробництва енергії з нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії, впровадження енергоефективних технологій і обладнання;

реалізація проектів, спрямованих на впровадження енергозберігаючих і енергоефективних заходів в об'єктах соціальної інфраструктури, інших закладах, установах і підприємствах комунальної та спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

популяризація переваг енергоощадності, підвищення культури енергоспоживання серед населення;

стимулювання населення до впровадження енергоощадних заходів через механізм компенсації частини суми кредитів та/або частини відсотків за кредитами, залученими на заходи щодо енергозбереження, інші механізми;

розробка програми енергоефективності Кіровоградської області на 2017 рік та забезпечення реалізації її заходів;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватися із залученням коштів: державного бюджету,

місцевих бюджетів, зокрема обласного – на відшкодування частини суми кредитів та/або частини відсотків за кредитами, залученими населенням, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами для впровадження енергоефективних заходів у житлових будинках, реалізацію інших заходів програми енергоефективності Кіровоградської області та відповідних місцевих програм;

міжнародної технічної допомоги;

банківських кредитних ресурсів;

підприємств та інвесторів, населення;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

проведення комплексних енергоаудитів не менше ніж в 30 об'єктах бюджетної сфери;

укладання не менше 1 енергосервісного договору;

встановлення у закладах бюджетної сфери котлів, які працюють на альтернативних видах палива.

II. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

1. Транспорт та зв'язок, розвиток автомобільних доріг

Сфера транспорту та зв'язку є однією важливих сфер, які мають вагомий вплив на стан регіонального розвитку: нею забезпечується майже 17% валової доданої вартості, яка створюється в області.

Транспортна система області включає: 892 км залізничних доріг, з них – 622 км електрифіковано; 6258,7 км автомобільних доріг загального користування, з них – 6163,1 км з твердим покриттям.

Найважливіші залізничні напрямки: Київ-Дніпро, Харків-Одеса, Київ-Херсон, Знам'янка-Миколаїв.

Через Кіровоградську область проходять автомобільні шляхи, які зв'язують Україну з державами СНД та Центральної і Південної Європи: Київ-Одеса, Олександрівка-Кропивницький-Миколаїв, Бориспіль-Дніпро-Запоріжжя, Харків-Одеса, Полтава-Кишинів.

Транспортні послуги надаються підприємствами:

авіаційного транспорту - ПрАТ "МООК "УРГА";

залізничного транспорту – підприємствами Одеської, Придніпровської та Південної залізниці;

автомобільного транспорту – 93 автопідприємствами з вантажних перевезень та 31 підприємством – з пасажирських перевезень, які є юридичними особами;

річкового транспорту - ТОВ "Світловодський річковий термінал" (у 2015-2016 маркетинговому році по воді відправлено 38% (65 тис.т) усього вантажу.

Обсяг перевезення пасажирів за останні 5 років:

автомобільним транспортом – зменшився в 1,8 раза;

залізничним транспортом – залишився на рівні 2010 року. Негативний вплив мало: зростання вартості транспортних та інших затрат через підвищення тарифів на перевезення, паливо та газ.

Однією із найбільш стабільних та динамічних галузей економіки області є галузь зв'язку, яка забезпечує значні темпи збільшення обсягів реалізації послуг, поліпшення їх якості та впровадження новітніх технологій. В області працює більше 50 суб'єктів ринку, які надають телекомунікаційні послуги (телефонного, комп'ютерного зв'язку, проводового радіомовлення, ефірного телерадіомовлення та інше) і послуги поштового зв'язку, основними з яких є: Кіровоградська дирекція УДППЗ "Укрпошта", Кіровоградська філія ПАТ "Укртелеком", Кіровоградська філія Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, ПрАТ "Київстар", ПрАТ "МТС Україна".

Зростає кількість абонентів мобільного зв'язку, мережі Інтернет та кабельного телебачення;

1) головні проблеми:

незадовільний стан дорожнього покриття автомобільних доріг загального користування;

низький рівень забезпечення залізничним рухомим складом підприємств області для перевезення матеріалів (щебінь, пісок, технічна сіль), які необхідні для проведення ремонтних робіт та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування, сільськогосподарської продукції (зерно та зернобобові) тощо;

зношеність рухомого складу залізничного, автомобільного та електротранспорту;

нерівномірність забезпечення телекомунікаційними послугами та обмеженість доступу користувачів до загальнодоступних телекомунікаційних послуг, зокрема у сільській місцевості;

2) метою Програми є створення умов для реалізації транспортного потенціалу області, забезпечення безпеки дорожнього руху, якісного надання послуг з перевезення пасажирів усіма видами транспорту, збільшення вантажоперевезень залізничним транспортом, максимальне задоволення потреб господарського комплексу і населення області в послугах зв'язку;

3) основні завдання:

забезпечення належного автобусного сполучення з усіма населеними пунктами області;

сприяння у забезпеченні доступності транспортних послуг для осіб з обмеженими фізичними можливостями;

здійснення належного експлуатаційного утримання та проведення ремонту, реконструкції автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення;

сприяння оновленню рухомого складу, будівництву, модернізації та ремонту об'єктів залізничного, автомобільного та електротранспорту;

сприяння розвитку змішаних (залізнично-автомобільних) вантажних та пасажирських перевезень;

вжиття заходів, спрямованих на відновлення авіаційного сполучення м.Кропивницький з містами України та інших країн;

сприяння нарощуванню обсягів перевезень річковим транспортом;

реалізація заходів програми інформатизації Кіровоградської області "Електронна Кіровоградщина" на 2017-2019 роки;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок: коштів державного та місцевих бюджетів, зокрема обласного; власних коштів підприємств та інвесторів; інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

завершення будівництва в обхід м.Знам'янка; проведення капітального та поточного ремонтів, реконструкцій автомобільних доріг загального користування місцевого значення; збільшення обсягів пасажирських перевезень усіма видами транспорту; збільшення щільності автомобільних доріг загального користування з твердим покриттям державного та місцевого значення вищої категорії (I та II категорії) до 12,5 км на 1 тис. кв. км території; збільшення частки домогосподарств, які мають доступ до Інтернету вдома не нижче середнього рівня в Україні.

2. Розбудова інформаційного простору та громадянського суспільства

Інформаційний простір Кіровоградської області представлений системою друкованих і електронних засобів масової інформації, видавничих організацій, підприємств поліграфії і книгорозповсюдження.

В області функціонують 19 суб'єктів інформаційної діяльності у сфері теле- та радіомовлення. У цифровому стандарті транслюються програми 3 місцевих мовників. Усі телерадіоорганізації на території області ведуть власне мовлення державною мовою. Виходить 67 друкованих періодичних засобів масової інформації. В інформаційному просторі представлено більше 30 місцевих новинних Інтернет-сайтів.

У 2016 році розпочався процес роздержавлення друкованих періодичних засобів масової інформації, заснованих місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. У першому етапі реформуватимуться 11 редакцій місцевих газет. У 2017-2018 роках 16 редакцій буде реформовано.

Затверджено і здійснюється реалізація обласної програми розвитку книговидання та книгорозповсюдження на 2016-2020 роки.

До Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції внесено 38 видавців та виробників видавничої продукції, розміщених на території області.

До системи книгорозповсюдження Кіровоградської області входить 94 суб'єкти. Найбільше книготорговельних магазинів та точок продажу книг знаходиться у містах обласного значення: Кропивницький, Олександрія, Знам'янка, Світловодськ.

Місцеві органи виконавчої влади забезпечують доступ до публічної інформації.

З метою забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики:

створена Рада сприяння розвитку громадянського суспільства при обласній державній адміністрації, до складу якої увійшли 19 осіб, з них: 7 – державних службовців, 10 – представників інститутів громадянського суспільства, 1 – науковець, 1 – депутат обласної ради;

при облдержадміністрації діє Громадська рада.

В області активізувався волонтерський рух. Особливу увагу благодійники приділяють тимчасово-переміщеним особам, учасникам АТО та сім'ям загиблих.

У 2016 році проведено три соціологічні дослідження, понад 100 публічних консультацій з громадськістю (круглі столи, зустрічі з громадськістю, конференції, засідання робочих груп тощо);

1) головні проблеми:

недостатній рівень впровадження інформаційних Інтернет-технологій у місцевих друкованих періодичних засобах масової інформації області;

недостатня кількість суб'єктів книгорозповсюдження;

низький рівень громадської дієвості неурядових громадських організацій у процесі формування та реалізації регіональної політики області, визначення стратегічного бачення шляхів вирішення нагальних проблем місцевого (регіонального) розвитку;

недостатня ефективність діяльності місцевих органів виконавчої влади через нестачу фахівців з достатнім рівнем кваліфікації, високу плинність кадрів та обмеженість фінансових ресурсів;

2) мета Програми є розвиток регіонального ринку інформаційних і комунікаційних послуг, задоволення потреб населення області в отриманні повної, об'єктивної, різнопланової інформації про життя держави та області, активізація співпраці місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства;

3) основні завдання:

висвітлення стану реалізації програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік, Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року та Плану заходів з її реалізації на 2015-2017 роки, інших пріоритетних напрямків діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у місцевих друкованих та електронних засобах масової інформації та в інформаційних Інтернет-виданнях, оперативне реагування на негативні інформаційні впливи з боку іноземних держав;

організаційний супровід висвітлення стану реалізації місцевих програм економічного і соціального розвитку територій області на 2017 рік місцевими засобами масової інформації в містах і районах області;

випуск соціально-значущих освітньо-пізнавальних, краєзнавчих видань для збагачення інтелектуального потенціалу та інформаційної обізнаності населення області;

підготовка Кіровоградським обласним відділенням Пошуково-

видавничого агентства "Книга Пам'яті України" до друку наступних томів науково-документальної серії книг "Реабілітовані історією. Кіровоградська область", інших краєзнавчих видань;

сприяння реалізації видавничих проєктів місцевих авторів у рамках державної програми "Українська книга";

реформування друкованих засобів масової інформації, заснованих органами державної влади, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування;

забезпечення умов для доступу до публічної інформації;

надання фінансової премії за високохудожні твори у різних жанрах журналістики, спрямованих на утвердження гуманістичних ідеалів, збагачення історичної спадщини народу, державотворення, розвиток економічного, соціального та культурного життя регіону;

забезпечення відкритості публічного врядування та налагодження дієвого зворотнього зв'язку місцевих органів виконавчої влади з громадськістю щодо звернень жителів області та громадських організацій з приводу вирішення актуальних питань місцевого (регіонального) розвитку;

залучення потенціалу інститутів громадянського суспільства для розвитку економічної ініціативи на місцях, залучення громадськості та місцевих жителів до вирішення нагальних питань соціально-економічного розвитку;

сприяння проведенню громадських експертиз діяльності місцевих органів виконавчої влади, громадських антикорупційних експертиз нормативно-правових актів;

реалізація заходів обласної програми сприяння розвитку громадянського суспільства в Кіровоградській області на 2016-2020 роки;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів: обласного бюджету на:

підтримку статутної діяльності обласних громадських організацій;

висвітлення стану реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року та Плану заходів з її реалізації на 2015-2017 роки, програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік, відповідних місцевих програм міст, районів, об'єднаних територіальних громад області, інших пріоритетних напрямків діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у місцевих друкованих та електронних засобах масової інформації та інформаційних Інтернет-виданнях, оперативне реагування на негативні інформаційні впливи з боку іноземних держав;

фінансова підтримка редакції газети "Народне слово";

випуск соціально-значущих видань місцевих авторів, краєзнавчої, дитячої, навчальної та науково-популярної літератури;

виготовлення поліграфічної продукції соціального характеру;

забезпечення належного функціонування Кіровоградського обласного відділення Пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України";

надання фінансової премії за високохудожні твори у різних жанрах

журналістики, спрямованих на утвердження гуманістичних ідеалів, збагачення історичної спадщини народу, державотворення, розвиток економічного, соціального та культурного життя регіону тощо;

інших місцевих бюджетів;

громадських організацій та населення;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні і якісні критерії ефективності виконання Програми:

проведення протягом 2017 року на обласному рівні 110 публічних консультацій з громадськістю, 20 масових заходів за участю громадськості;

збільшення поінформованості громадськості про пріоритетні напрямки державної політики та стан проведення реформ в державі, про стан виконання програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік, стан реалізації програм розвитку міст і районів Кіровоградської області на 2017 рік;

збагачення інтелектуального потенціалу та інформаційної обізнаності населення області;

забезпечення умов для доступу до публічної інформації.

3. Використання потенціалу туристичної та курортно-рекреаційної сфери

Територія області характеризується сприятливими природно-кліматичними умовами та наявністю різноманітних рекреаційних ресурсів.

Традиційними видами туризму на території області визначено культурно-пізнавальний, релігійний, спортивно-оздоровчий, сільський "зелений" та інші види туризму, що обумовлено особливостями туристично-рекреаційного потенціалу регіону.

Послуги сільського "зеленого" туризму в районах та містах області активно надавали господарі 42-х гостинних садиб, дев'ять з яких пройшли категоризацію за всеукраїнською системою "Українська гостинна садиба".

В області 70 суб'єктів туристичного бізнесу провадять діяльність, пов'язану з наданням туристичних та інших супутніх послуг, 8 суб'єктів туристичної діяльності мають ліцензії на тур-операторську діяльність, видані Державним агентством України з туризму та курортів;

1) головні проблеми:

недостатній рівень інформаційно-рекламного забезпечення про потенціал туристичної інфраструктури в області;

недостатній розвиток туристичної інфраструктури; неналежна якість надання та звуженість асортименту послуг, що надаються в закладах розміщення та харчування;

недостатня кількість та необлаштованість наявних місць короточасних зупинок автомобільного транспорту на автошляхах за напрямками основних туристично-рекреаційних маршрутів та біля об'єктів відвідування;

недостатній рівень забезпечення безпеки туристів в популярних місцях масового та індивідуального відпочинку;

неефективне використання туристично-рекреаційного потенціалу в сільській місцевості, як одного з чинників зменшення безробіття;

2) метою Програми є забезпечення стабільного розвитку туристично-рекреаційного комплексу, створення в області конкурентоспроможного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби жителів області та її гостей, удосконалення туристичної інфраструктури регіону;

3) основні завдання:

забезпечення інфраструктурного облаштування визначних об'єктів історико-культурної спадщини та визначних об'єктів природно-заповідного фонду в складі національної та обласної мереж туристично-екскурсійних маршрутів;

формування та забезпечення належного функціонування обласних, міських та районних мереж туристично-екскурсійних маршрутів, їх презентація у засобах масової інформації;

представлення туристичного потенціалу області під час спеціалізованих виставкових заходів, проведення рекламних кампаній, інфотурів, підтримка заходів та акцій, спрямованих на популяризацію внутрішнього туристичного продукту, проведення іміджевих масових туристичних подій;

продовження роботи щодо формування та забезпечення належного функціонування обласної мережі туристично-інформаційних центрів і пунктів, єдиної інформаційної системи з повним банком даних, зокрема про споживчі характеристики туристичних ресурсів;

забезпечення захисту та безпеки туристів, надання усіх видів допомоги, відповідності санітарно-гігієнічним вимогам на туристичних об'єктах та маршрутах;

координація роботи щодо створення умов для розвитку мережі доступних засобів тимчасового розміщення, зокрема молодіжних готелів (хостелів), осель зеленого туризму на територіях, прилеглих до національної та регіональних мереж туристично-екскурсійних маршрутів;

створення сприятливих умов для залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій, впровадження інвестиційних та інноваційних проектів, спрямованих на розвиток туристичної інфраструктури, підтримку середнього та малого підприємництва (зокрема в сільській місцевості) у сфері туризму, забезпечення їх промоції;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів: місцевих бюджетів, інвесторів, населення та з інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

підвищення якості надання туристичних послуг населенню, забезпечення безпеки споживачів туристичного продукту;

збільшення обсягів надання послуг у галузі туризму не менше, як на 10 %;

збільшення кількості туристів, що відпочивають у сільських "зелених" садибах, на 10%.

ІІІ. МОБІЛІЗАЦІЙНА ПІДГОТОВКА

В області проводиться робота щодо забезпечення виконання законів України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", "Про основи національної безпеки України", "Про оборону України", "Про військовий обов'язок і військову службу", Кодексу цивільного захисту населення та інших нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації.

1) головні проблеми:

недостатність фінансових ресурсів для здійснення комплексу мобілізаційних заходів в частині забезпечення запасних пунктів управління голови облдержадміністрації необхідними товарами і предметами захисту, забезпечення транспортом та паливно-мастильними матеріалами при проведенні заходів часткової мобілізації, доставці військовозобов'язаних на навчальні збори, матеріально-технічного забезпечення військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань, підрозділів територіальної оборони, розташованих на території області;

2) метою Програми є сприяння створенню умов для охорони та захисту державного суверенітету і незалежності України та, безпосередньо, території і населення Кіровоградської області;

3) основні завдання:

забезпечення виконання заходів часткової мобілізації та підтримання системи управління в області у готовності до роботи в умовах особливого періоду або надзвичайного стану, інших мобілізаційних заходів в області, визначених нормативно-правовими актами з питань мобілізаційної підготовки;

здійснення заходів оповіщення, збору та поставки мобілізаційних ресурсів до військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань, у разі проведення часткової мобілізації, а також під час перевезення військовозобов'язаних на навчальні збори;

забезпечення належного матеріально-технічного оснащення обладнанням, іншими товаро-матеріальними цінностями, предметами захисту, устаткуванням позаміського запасного пункту управління голови облдержадміністрації;

придбання паливно-мастильних матеріалів для поповнення аварійного резерву паливно-мастильних запасів на позаміському запасному пункті управління голови облдержадміністрації з метою його ефективного використання за призначенням в умовах особливого періоду або надзвичайного стану;

проведення ремонтних робіт наземної частини позаміського запасного пункту управління голови облдержадміністрації, а саме: проведення робіт із заміни каналізаційної системи на першому технічному поверсі, обладнання кімнати для відпочинку найбільш працюючої зміни на пункті управління під час роботи в автономному режимі; робіт з водопониження з метою недопущення підтоплення ґрунтовими водами підземної частини пункту управління;

сприяння вирішенню питань, пов'язаних із задоволенням соціально-побутових потреб військовослужбовців військових частин Збройних сил України, Національної гвардії України, надання допомоги у забезпеченні військових частин продовольством, пально-мастильними матеріалами та матеріально-технічними засобами, проведенні робіт з реконструкції та ремонту приміщень, в яких розміщуються військові частини, тощо;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів:

державного бюджету;

місцевих бюджетів, зокрема обласного;

інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

реалізація завдань Програми створить умови для своєчасного забезпечення заходів з мобілізаційної підготовки в області та матеріально-технічного забезпечення військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань, розташованих на території області.

IV. СТАНДАРТИ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

1. Забезпечення підтримки дітей, сім'ї та молоді

В області забезпечено діяльність 25 центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; закладів соціального обслуговування, а саме: Кіровоградського міського соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, обласного центру соціально-психологічної допомоги та комунального закладу "Кіровоградський обласний соціальний центр матері та дитини" Кіровоградської обласної ради.

Забезпечується реалізація права дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання у сім'ї.

В області функціонує 48 дитячих будинків сімейного типу та 207 прийомних сімей, в яких виховується 705 дітей. Сімейними формами виховання в області охоплено 91,7% від загальної чисельності дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

В області проживає майже 220 тис. молодих осіб віком від 18 до 35 років (23% від загальної чисельності населення області), зареєстровані та діють 122 обласні молодіжні громадські організації та 13 обласних дитячих організацій.

Для оздоровлення та відпочинку дітей діє 7 дитячих оздоровчих закладів та використовується у літній період база 529 шкіл. Під час оздоровлення та відпочинку особлива увага приділяється дітям, які потребують особливої уваги та підтримки;

1) головні проблеми:

продовження скорочення чисельності населення області (за останні 7 років - на 41,7 тис. осіб, або на 4,1 %, в основному, за рахунок природного скорочення);

поширення в молодіжному середовищі наркоманії та епідемії ВІЛ/СНІДу;

проблематичність працевлаштування молоді, що не має практичного досвіду роботи (з кожних 100 незайнятих громадян, які перебувають на обліку в органах державної служби зайнятості, 48 осіб – молодь віком до 35 років);

недостатній рівень матеріального добробуту молодих сімей та молоді в цілому;

збільшення кількості сімей та дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах;

недостатній рівень забезпечення якісними послугами з оздоровлення та відпочинку дітей у стаціонарних оздоровчих закладах;

2) метою Програми є послаблення негативних демографічних тенденцій, формування здорового способу життя, підвищення ролі й авторитету сім'ї, захист прав та законних інтересів дітей, забезпечення права дітей на сімейне виховання, у тому числі дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, недопущення соціального сирітства;

3) основні завдання:

створення умов для патріотичного виховання молоді, пропаганда здорового способу життя, запобігання негативним проявам у молодіжному середовищі шляхом залучення до участі у всеукраїнських і регіональних інформаційно-просвітницьких та мистецьких акціях і заходах;

створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості учнівської та студентської молоді у вільний від навчання час;

проведення профорієнтаційної роботи серед дітей та молоді;

реалізація заходів обласної цільової соціальної програми "Молодь Кіровоградщини на 2016-2020 роки";

забезпечення своєчасного виявлення дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, з метою попередження дитячої безпритульності та бездоглядності, недопущення вилучення із біологічної родини;

забезпечення ефективної соціальної реабілітації дітей із сімей, які опинились у складних життєвих обставинах;

сприяння розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі сприяння розширенню в області мережі прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу;

проведення інформаційно-святкових заходів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, прес-турів за участю засобів масової інформації у сім'ї, які виховують дітей зазначеної категорії, виготовлення друкованої продукції відповідної тематики;

організація та проведення навчань для прийомних батьків та батьків-вихователів і кандидатів в опікуни;

здійснення заходів, спрямованих на соціальну реабілітацію осіб, які опинились у складних життєвих обставинах;

надання соціальних послуг різним категоріям сімей, дітей та молоді та методичної допомоги центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області шляхом виїздів на відповідні території районів/міст області, в тому числі в рамках роботи спеціалізованого формування обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді "Мобільний консультаційний пункт соціальної роботи";

забезпечення подальшого ефективного функціонування Кіровоградського міського соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, обласного центру соціально-психологічної допомоги та комунального закладу "Кіровоградський обласний соціальний центр матері та дитини" Кіровоградської обласної ради;

забезпечення якісними послугами з оздоровлення та відпочинку дітей у стаціонарних оздоровчих закладах;

проведення інформаційно-просвітницької роботи серед населення з метою забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, подолання гендерних стереотипів, попередження насильства, протидії торгівлі людьми та гендерної дискримінації;

здійснення координації та організаційного забезпечення роботи обласного гендерного ресурсного центру;

проведення обласних семінарів з питань протидії торгівлі людьми, формування позитивного іміджу сім'ї, відповідального батьківства, демографічного розвитку та забезпечення гендерної рівності;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація програми здійснюватиметься із залученням коштів:

державного і місцевих бюджетів – на реалізацію сімейної та молодіжної політики, рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, оздоровлення дітей і підлітків;

обласного бюджету – для забезпечення діяльності обласного центру соціально-психологічної допомоги, комунального закладу "Кіровоградський обласний соціальний центр матері та дитини" Кіровоградської обласної ради; для проведення навчань для прийомних батьків та батьків-вихователів; реалізації обласної цільової програми протидії поширенню наркоманії і злочинності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2016-2018 роки;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

збільшення кількості залученої молоді (у т.ч. жінок) до здійснення заходів, спрямованих на: творчий і духовний розвиток, інтелектуальне самовдосконалення; на національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадської самосвідомості; до проведення профорієнтаційних заходів; утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я;

зменшення кількості відмов матерів від новонароджених дітей, та запобігання виникненню раннього соціального сирітства,

охоплення сімейними формами виховання 92% дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, від загальної кількості дітей зазначеної категорії;

створення 24 прийомних сімей та 1 дитячого будинку сімейного типу і влаштування до них 42 дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування;

організація профільних, мовних, спортивних таборів, а також таборів праці та відпочинку дітей шкільного віку;

охоплення організованими формами оздоровлення та відпочинку дітей віком від 7 до 16 років.

2. Доходи населення та соціальний захист

Доходи населення області переважно формуються із отриманих соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів (пільг, субсидій, соціальних допомог тощо) (40,3% від загального обсягу доходів) і заробітної плати (32,6%).

Розмір середньомісячної заробітної плати зростає, проте є меншим від середнього в Україні.

Різні види державної допомоги за рахунок коштів відповідних субвенцій з державного бюджету в області отримують 74,5 тис. сімей.

За субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг звернулося понад 175 тис. домогосподарств (42 % від загальної кількості домогосподарств в області), яким у січні-листопаді 2016 року державою компенсовано майже 774 млн.грн. за отримані житлово-комунальні послуги та ще 55,7 млн.грн. – за тверде паливо, що значно більше ніж у 2015 році.

Ситуація на ринку праці населення має певні тенденції до покращення, проте залишається складною;

1) головні проблеми:

низький розмір середньомісячної заробітної плати у значної частини штатних працівників та в цілому в області;

наявність значної заборгованості із заробітної плати у підприємствах області;

наявність тіньових відносин на ринку праці та у сфері оплати праці;

значний рівень безробіття, у тому числі у сільській місцевості, через недостатність вільних робочих місць із гідним рівнем заробітної плати;

2) метою програми є забезпечення подальшого зростання доходів населення, забезпечення соціальної підтримки малозабезпечених верств населення;

3) основні завдання:

вжиття заходів щодо підвищення реальних доходів населення на основі збільшення рівня оплати праці найманим працівникам;

забезпечення постійного контролю за дотриманням роботодавцями законодавства у сфері оплати праці та недопущення випадків використання найманої робочої сили без належного оформлення трудових відносин;

вжиття заходів щодо погашення заборгованості із заробітної плати;

реалізація заходів програми зайнятості населення Кіровоградської області до 2017 року;

забезпечення своєчасності надання та виплати різних видів державної допомоги (сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, тимчасової допомоги дітям) та компенсацій, житлових субсидій та інших пільг відповідно до чинного законодавства;

формування та ведення реєстру застрахованих осіб Державного реєстру

загальнообов'язкового державного соціального страхування, ведення Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги;

утримання закладів соціального захисту, мережі інтернатних закладів та територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) райдержадміністрацій та міськвиконкомів;

забезпечення державних гарантій для осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

організація професійного навчання безробітних громадян під конкретне замовлення роботодавців або для самозайнятості та впровадження підприємницької діяльності;

сприяння працевлаштуванню безробітних громадян, зареєстрованих в центрах зайнятості області;

організація громадських та інших робіт тимчасового характеру для додаткового стимулювання мотивації до праці, матеріальної підтримки безробітних та інших категорій громадян;

забезпечення своєчасного фінансування виплати пенсій, перерахунків її розмірів;

створення умов для провадження обов'язкової накопичувальної пенсійної системи, зокрема професійних пенсійних програм;

здійснення заходів щодо обслуговування громадян, які потребують соціальної допомоги, незалежно від місця їх реєстрації;

впровадження електронних пенсійних справ і системи централізованого призначення (перерахунку) та виплати пенсій на їх основі;

4) ресурсне забезпечення:

виконання основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів:

державного бюджету на:

забезпечення соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

надання соціально незахищеним категоріям населення різних видів державної допомоги (сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям інвалідам, та тимчасової допомоги дітям) житлових субсидій та пільг;

забезпечення дітей-інвалідів, інвалідів та окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації; забезпечення санаторно-курортним лікуванням пільгових категорій громадян;

місцевих бюджетів, зокрема обласного, на:

утримання закладів соціального захисту, мережі інтернатних закладів та територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) області;

здійснення поточних та капітальних ремонтів в інтернатних закладах системи соціального захисту населення області;

забезпечення ліками за безкоштовними рецептами і безкоштовним зубопротезуванням громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

виплату компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів, особам з інвалідністю, яких забезпечено автомобілями та на

транспортне обслуговування людей з інвалідністю, які перебувають на обліку для забезпечення автомобілем;

компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян, послуги зв'язку та інші пільги, визначені чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

1) забезпечення:

працевлаштування на нові робочі місця 7 тис. осіб;

технічними та іншими засобами реабілітації понад 12 тис. дітей-інвалідів, інвалідів та окремих категорій населення;

санаторно-курортним лікуванням понад 500 громадян пільгових категорій;

належних умов проживання 1,8 тис. пенсіонерів та інвалідів в інтернатних закладах системи соціального захисту населення області;

охоплення соціальним обслуговуванням 62 тис. осіб, які потребують різних видів соціальних послуг;

компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування 1,4 тис. людей з інвалідністю;

збільшення розміру середньомісячної заробітної плати на 23% проти 2016 року:

№ з/п	Показник	2016 рік очікуване	2017 рік прогноз
1.	Середньомісячна заробітна плата, грн.	3970	4885
2.	Темп росту середньомісячної заробітної плати, у % до попереднього року	121	123

3. Підтримка армії, військовослужбовців і населення, яке постраждало від окупації та проведення антитерористичної операції

В області вживаються заходи щодо підтримки військовослужбовців, учасників АТО та членів їх родин, а також тимчасово-переміщених осіб.

Створено і функціонує Регіональний штаб з питань соціального забезпечення громадян України з тимчасово окупованих територій та районів проведення антитерористичної операції. З метою координації надання допомоги учасникам АТО та членам їх сімей при обласній державній адміністрації створено Центр надання допомоги учасникам АТО.

Реалізуються заходи обласної комплексної програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції і членів їх сімей, сімей загиблих учасників АТО та вшанування пам'яті загиблих до 2020 року.

Координується робота громадських, благодійних, волонтерських, релігійних організацій із надання різних видів допомоги учасникам АТО, сім'ям загиблих (постраждалих) під час проведення АТО, тимчасово переміщеним особам;

1) головні проблеми:

недостатня спроможність місцевих бюджетів для надання матеріальної, грошової та інших видів підтримки особам, які брали чи беруть участь в АТО, членів їх родин та внутрішньо переміщеним особам з територій, на яких проводиться антитерористична операція;

2) метою програми є забезпечення належних умов життєдіяльності для учасників АТО та членів їх сімей, сімей загиблих учасників АТО та соціальної підтримки внутрішньо-переміщених осіб;

3) основні завдання:

вжиття заходів щодо дотримання вимог Законів України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", "Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни", "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо-переміщених осіб";

надання допомоги учасникам АТО, сім'ям загиблих (постраждалих) під час проведення АТО, створення умов для вирішення нагальних проблем;

забезпечення житлом учасників АТО, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб;

розробка проекту обласної цільової програми забезпечення житлом учасників антитерористичної операції та членів їх сімей на 2017-2020 роки;

реалізація заходів обласної комплексної програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції і членів їх сімей, сімей загиблих учасників АТО та вшанування пам'яті загиблих до 2020 року;

забезпечення функціонування Регіонального штабу з питань соціального забезпечення громадян України з тимчасово окупованих територій та районів проведення антитерористичної операції;

забезпечення санаторно-курортним лікуванням демобілізованих учасників АТО;

надання учасникам АТО послуг з психологічної реабілітації в реабілітаційних установах, визначених Державною службою України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції;

здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції (крім військовослужбовців, звільнених у запас або у відставку);

виплата грошової компенсації **за належні для отримання** жилі приміщення членам сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також інвалідам I-II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов;

координація роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері врегулювання питань, пов'язаних із забезпеченням потреб учасників АТО, сімей загиблих (постраждалих) під час проведення АТО, тимчасово-переміщених осіб;

координація роботи громадських, благодійних, волонтерських, релігійних організацій для надання грошової, матеріальної, психологічної та іншої допомоги учасникам АТО, сім'ям загиблих (постраждалих) під час проведення

АТО, тимчасово переміщеним особам;

влаштування дітей, батьки (один із батьків) яких загинули під час проведення антитерористичної операції, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих у районах проведення антитерористичної операції, шляхом встановлення опіки та піклування над такими дітьми, їх усиновлення, передачі до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу;

проведення в області заходів з відзначення Дня захисника України;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів:

державного бюджету – на забезпечення соціальних гарантій учасникам АТО та членам їх сімей, особам, що переміщуються з тимчасово окупованої території та територій, де проводиться АТО;

місцевих бюджетів, зокрема обласного, на:

реалізацію заходів обласної комплексної програми соціальної підтримки сімей загиблих учасників антитерористичної операції, військовослужбовців і поранених учасників АТО та вшанування пам'яті загиблих до 2020 року та обласної програми забезпечення житлом учасників антитерористичної операції та членів їх сімей на 2017-2020 роки, відповідних місцевих програм тощо;

коштів підприємств, установ, організацій і населення;

благодійних фондів та з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

забезпечення житлом учасників антитерористичної операції та членів їх сімей;

підвищення рівня соціального захисту, поліпшення соціально-психологічного мікроклімату в родинних сім'ях, члени яких беруть участь в АТО, сімей, загиблих (постраждалих) учасників АТО;

задоволення у соціально важливих послугах тимчасово-переміщених осіб, з тимчасово окупованої території та територій, де проводиться АТО.

4. Охорона здоров'я

Медичну допомогу населенню області надається у 120 медичних закладах, у тому числі: 39 лікарняних закладах, з них: 7 міських лікарень, 21 центральна районна лікарня; 12 диспансерів; 32 самостійні амбулаторно-поліклінічні заклади, у тому числі 24 ЦПМСД; 6 стоматологічних поліклінік; 3 санаторії; 3 станції швидкої медичної допомоги; 477 ФАП/ФП.

В останні роки здійснюється реформування галузі охорони здоров'я:

вузлова лікарня станції Гайворон реорганізована в амбулаторію ЦПМСД Гайворонського району;

проведено реорганізацію окремих ФАПів/ФП: закрито Долинівський ФП Компаніївського району та 2 ФАПів при Знам'янській міській лікарні передано у підпорядкування Одеської клінічної лікарні на залізничному транспорті;

скорочено 387 стаціонарних ліжок.

Протягом останніх років вжито комплекс заходів щодо поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та надання медичної допомоги населенню.

Проте, рівень народжуваності в області є значно нижчим від рівня смертності. Так, природне скорочення населення в області у 2010 році - становило 7,0 тис.осіб, у 2015 році - 6,9 тис.осіб;

1) головні проблеми:

високий рівень захворюваності і смертності в області від хвороб серцево-судинної системи, злоякісних новоутворень, ВІЛ/СНІДу, туберкульозу та інших хвороб;

обмеженість медикаментозного і матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я через недостатність фінансування на ці цілі;

високий рівень цін на лікарські засоби, вироби медичного призначення, на медичні послуги, які надаються у лікувальних закладах;

складна кадрова ситуація у галузі охорони здоров'я в області, у першу чергу в сільській місцевості;

2) метою Програми є створення сприятливих умов для поліпшення стану здоров'я населення, продовження активного довголіття та тривалості життя, поліпшення доступності, якості та ефективності надання медичної допомоги усім верствам населення;

3) основні завдання:

приведення у належний стан приміщень (проведення робіт з ремонту, реконструкції, заходів з енергозбереження, оснащення медичним обладнанням) та поліпшення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів спільної власності територіальних громад, сіл і селищ області, інших лікувальних закладів;

завершення робіт з реконструкції корпусів і відділень Кіровоградської обласної дитячої лікарні, належного оснащення цього закладу сучасним медичним обладнанням;

продовження роботи щодо оптимізації надлишкового ліжкового фонду медичних закладів області до відповідності з потребами населення;

забезпечення функціонування відділень, палат, ліжок для ветеранів війни в лікувально-профілактичних закладах області та їх оснащення необхідним обладнанням, пільгового забезпечення ветеранів війни ліками відповідно до чинного законодавства;

забезпечення пріоритетного, першочергового комплектування лікарськими кадрами та молодшими спеціалістами з медичною освітою закладів охорони здоров'я сільської мережі, вжиття заходів щодо залучення та закріплення молодих спеціалістів для роботи в медичних закладах області шляхом створення належних умов для їх праці та проживання;

вжиття заходів щодо стабілізації ситуації із первинним виходом на інвалідність та зменшенням смертності населення від основних груп захворювань;

поступове впровадження страхової медицини в роботу лікувально-профілактичних закладів первинної ланки;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація завдань програми буде проводитись за рахунок коштів: державного і місцевих бюджетів;

обласного бюджету - на проведення робіт із будівництва, капітального ремонту, реконструкції та оснащення обладнанням, товарами довгострокового користування лікувально-профілактичних закладів спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області; зокрема: дитячої обласної лікарні, проведення капітального ремонту приміщення їдальні Знам'янської обласної бальнеологічної лікарні в м. Знам'янка, вул. Героїв Чорнобиля, буд.6;

міжнародної технічної допомоги (зокрема, в рамках реалізації гранту Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією);

програми національного страхування в лікувально-профілактичні заклади первинної ланки;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

зменшення рівня захворюваності та смертності населення;

поліпшення стану здоров'я матерів та дітей, зниження захворюваності та запобігання материнській і дитячій смертності в області;

збільшення рівня охоплення жіночого населення цитологічним скринінгом;

забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей на рівні, необхідному для надання якісних медичних послуг.

5. Освіта та наука

Послуги у сфері освіти в області надають: 508 дошкільних, 458 загальноосвітніх, 67 позашкільних, 24 професійно-технічні та 33 вищі навчальні заклади.

У 2016 році проводилась робота із реформування освіти.

Створено та організовано роботу 18 опорних шкіл та 67 філій.

Для опорних навчальних закладів у 2016 році поставлено 63 сучасні мультимедійні комплекси та 33 навчальні комп'ютерні комплекси, 28 нових шкільних автобусів, що дозволило поліпшити умови навчання та виховання дітей.

Середня наповнюваність класів загальноосвітніх шкіл (далі – ЗОШ) зросла з 15,8 до 16,1 учнів, що сприяє поступовому створенню конкурентно-спроможного навчального середовища.

Організовано підвезення 714 учнів до опорних шкіл, які надають вищий рівень освіти.

В області визначено базові ДНЗ та ЗНЗ з впровадження інклюзивної освіти. У 2016 році розпочато функціонування 5 інклюзивних груп у ДНЗ, у них виховується 9 особливих дітей. Працює 96 загальноосвітніх шкіл із інклюзивним навчанням. У 2016/2017 навчальному році 193 учні навчалися інклюзивно у ЗНЗ області (у 2015/2016 навчальному році - 110 учнів).

Кількість випускників навчальних закладів профтехосвіти останні 10 років щорічно зменшується (з 5787 осіб у 2010 році до 3195 осіб у 2015 році).

У 2016 році фінансове забезпечення професійно-технічних навчальних

закладів передано з державного бюджету до обласного та міських бюджетів без відповідної субвенції. Для вирішення проблем була створено регіональну раду професійно-технічної освіти, до складу якої увійшли представники всіх соціальних партнерів на ринку праці області. За результатами погоджено регіональне замовлення на підготовку робітничих кадрів у 2016 році та Перспективний план розвитку професійно-технічної освіти в Кіровоградській області на 2016-2018 роки.

У 2016 році в області започатковано підготовку медичних фахівців освітнього рівня магістр: розпочали навчальну діяльність два факультети Донецького національного медичного університету імені М. Горького, до яких вступили: 193 особи – громадяни України та близько 150 осіб – громадяни з країни Європи, Азії та Африки;

1) головні проблеми:

перевантаженість груп дошкільних навчальних закладів (108 вихованців на 100 місць);

наявність черг на зарахування до дошкільних навчальних закладів в окремих районах та місті Кропивницький;

обмежений доступ дітей і учнів до здобуття дошкільної освіти та позашкільної освіти у сільській місцевості;

низький рівень надання загальної середньої освіти у сільській місцевості;

недостатній рівень охоплення учнів старших класів профільним навчанням (лише 7% учнів);

низький рівень впровадження інклюзивної освіти;

недотримання норм харчування учнів 1-4 класів та учнів із числа пільгових категорій у загальноосвітніх навчальних закладах;

низький рівень впровадження енергозберігаючих технологій у навчальних закладах;

застаріла матеріально-технічна база та недостатній рівень оснащення обладнанням навчального процесу у школах та позашкільних навчальних закладах;

недостатнє забезпечення шкільними автобусами для підвезення дітей та вчителів до опорних шкіл;

недостатність наукових досліджень, спрямованих на розв'язання соціально-економічних проблем області;

невідповідність наявного трудового потенціалу області реальній потребі ринку праці;

2) метою Програми є забезпечення рівного доступу громадян до дошкільної, позашкільної освіти, підвищення якості загальної середньої та професійно-технічної освіти;

3) основні завдання:

у сфері дошкільної освіти:

розширення мережі дошкільних навчальних закладів шляхом відкриття нових дошкільних навчальних закладів (у тому числі корпоративних та приватних ДНЗ), відкриття додаткових груп у функціонуючих ДНЗ;

відкриття груп раннього розвитку для дітей дошкільного віку при позашкільних навчальних закладах;

у сфері загальної середньої, позашкільної освіти:

створення опорних шкіл та їх філій;

організація регулярного підвезення дітей та педагогічних працівників до опорних навчальних закладів;

поліпшення матеріально-технічної бази опорних навчальних закладів; оснащення сучасним обладнанням навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів області;

забезпечення фахового викладання предметів у загальноосвітніх навчальних закладах;

посилення процесу впровадження профільного навчання для учнів старших класів;

створення умов для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами;

реорганізація спеціальних шкіл-інтернатів у навчально-реабілітаційні центри;

збереження існуючої мережі позашкільних навчальних закладів та охоплення дітей області позашкільною освітою;

збільшення кількості гуртків на базі загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості;

проведення робіт з термомодернізації та ремонтних робіт будівель і споруд навчальних закладів області;

забезпечення безкоштовним харчуванням учнів загальноосвітніх навчальних закладів із числа учнів пільгових категорій, у тому числі – дітей учасників АТО;

забезпечення достатнього фінансового ресурсу для організації харчування учнів навчальних закладів;

забезпечення належного соціально-педагогічного супроводу у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах;

у сфері професійно-технічної освіти:

забезпечення функціонування мережі державних професійно-технічних навчальних закладів із залученням різних джерел фінансування;

проведення реорганізації мережі навчальних закладів, які здійснюють підготовку робітничих кадрів, з метою забезпечення вимог ринку праці у кваліфікованих робітниках;

у сфері вищої освіти та науки:

надання стипендій студентам-відмінникам навчання, аспірантам та докторантам, дисертаційні дослідження яких спрямовані на соціально-економічний та культурний розвиток області;

відзначення наукових здобутків молодих науковців;

сприяння розвитку прикладних наукових досліджень;

реалізація проекту із забезпечення збалансованості ринку праці та освітніх послуг;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань програми у галузі освіти буде здійснюватися із залученням коштів:

1) державного бюджету, зокрема освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам;

2) обласного бюджету на:

а) утримання шкіл-інтернатів, професійно-технічних навчальних закладів обласного підпорядкування;

б) фінансування позашкільних навчальних закладів обласного підпорядкування;

в) фінансування заходів, передбачених обласними цільовими програмами;

г) надання обласної премії переможцям III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів та II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Малої академії наук України;

обласної премії педагогічним та науково-педагогічним працівникам, керівникам загальноосвітніх навчальних закладів, учні яких здобули найбільше призових місць на Всеукраїнських етапах олімпіад та конкурсу-захисту МАН;

обласної педагогічної премії імені В.О. Сухомлинського педагогічним працівникам області;

кредитів для навчання у вищих навчальних закладах комунальної форми власності;

грантів обласної державної адміністрації та обласної ради молодим науковцям Кіровоградської області;

обласної премії молодим науковцям Кіровоградської області;

стипендії обласної державної адміністрації та обласної ради молодим аспірантам і докторантам, які навчаються у вищих навчальних закладах Кіровоградської області;

обласної стипендії студентам вищих навчальних закладів Кіровоградської області денної форми навчання, які мають високий рівень навчальних досягнень;

д) реалізацію проекту із забезпечення збалансованості ринку праці та освітніх послуг;

3) інших місцевих бюджетів, зокрема на:

утримання дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів (крім закладів обласного підпорядкування);

фінансування позашкільних навчальних закладів (крім закладів обласного підпорядкування);

утеплення фасадів, заміна вікон і дверей на енергозберігаючі, утеплення дахів, заміна котельного обладнання на більш енергоефективне, заміну освітлювальних приладів у навчальних закладах та встановлення лічильників;

комп'ютеризацію та інформатизацію загальноосвітніх навчальних закладів;

придбання шкільних автобусів для перевезення учнів та педагогічних працівників, які проживають за межею пішохідної доступності тощо;

5) кількісні і якісні критерії виконання Програми:

збільшення рівня охоплення дітей віком 3-6 років дошкільною освітою до 95%;

створення та забезпечення функціонування 110 опорних навчальних закладів;

збільшення кількості учнів старших класів, охоплених профільним навчанням, до 60%;

збільшення охоплення дітей з особливими освітніми потребами інклюзивним навчанням;

забезпечення на 100% сучасною комп'ютерною технікою, мультимедійним обладнанням та доступом до мережі Інтернет опорних шкіл області;

забезпечення підвезення до загальноосвітніх навчальних закладів 100% учнів та педагогічних працівників;

забезпечення 100-відсоткового фахового викладання предметів в опорних навчальних закладах;

надання якісних освітніх та реабілітаційних послуг для дітей з особливими освітніми потребами, які мають подвійні вади розвитку;

охоплення не менше 83% дітей області позашкільною освітою;

зменшення обсягів споживання та видатків на теплопостачання у навчальних закладах, у тому числі скорочення споживання природного газу, на 10%;

відзначення кращих студентів-відмінників (28 стипендій), молодих науковців (3 премії), аспірантів та докторантів (5 стипендій), які навчаються у вищих навчальних закладах Кіровоградської області;

забезпечення 100-відсотково дітей учасників АТО безкоштовним харчуванням.

6. Культурний простір та збереження культурної спадщини

Надання культурно-дозвіллевих, мистецьких, інформаційних та освітніх послуг населенню здійснюють 1239 закладів культури і мистецтв області, віднесених до системи Міністерства культури України, з яких 577 – бібліотек, 581 – заклад культури клубного типу, 46 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, 30 – музеїв, обласна філармонія, обласний центр народної творчості, 2 – обласні театри, 2 – вищі мистецькі навчальні заклади I-II рівнів акредитації.

Забезпечено діяльність 3255 клубних формувань, 681 любительського об'єднання (клубів) за інтересами, 2532 аматорських колективів; функціонування 25 осередків творчого об'єднання майстрів народної творчості "Дивосвіт".

На обліку і під охороною держави на території Кіровоградської області знаходиться 5631 (з них 24 – національного значення) пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, зокрема: 2137 пам'яток історії; 2574 – археології; 887 – містобудування та архітектури; 29 – монументального мистецтва; 4 – садово-паркового мистецтва та заповідники.

Протягом останніх років вжито комплекс заходів щодо поліпшення матеріально-технічного та санітарного стану приміщень закладів культури;

1) головні проблеми:

відсутність державної галузевої програми розвитку культури та визначених державних стандартів надання послуг населенню у сфері культури;

невідповідність стану матеріально-технічної бази галузі сучасним вимогам;

обмеження фінансового забезпечення на утримання та розвиток галузі культури, у тому числі поповнення бібліотечних та музейних фондів, оновлення основних засобів закладів культури і мистецтв, ремонтно-реставраційні роботи пам'яток культурної спадщини;

незадовільний рівень інвентаризації та паспортизації пам'яток та об'єктів культурної спадщини;

недостатня увага власників та користувачів до стану збереження об'єктів культурної спадщини;

руйнування та пошкодження пам'яток культурної спадщини в результаті господарських робіт, нелегальних досліджень, порушення законодавства з охорони культурної спадщини;

2) метою програми є задоволення культурно-дозвіллевих, мистецьких, інформаційних та освітніх потреб населення закладами культури і мистецтв області, збереження об'єктів культурної спадщини;

3) основні завдання:

забезпечення закладами культури і мистецтв культурно-дозвіллевих послуг населенню області, підготовки та проведення соціально важливих культурно-мистецьких заходів загальнодержавного, обласного та регіональних рівнів;

проведення капітального ремонту будівель закладів культури, реконструкції та реставрації пам'яток архітектури, історії та культури спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області, збереження та розвиток музейного фонду області;

фінансова підтримка творчої діяльності місцевих осередків національних творчих спілок Кіровоградській області, творчих особистостей та їх ініціатив, спрямованих на розвиток національної літератури, культури та мистецтв, також виплату довічних стипендій видатним діячам культури області;

активізація роботи щодо виявлення, розвитку і популяризації досягнень народної творчості, усіх видів аматорської художньої творчості, підвищення їх майстерності;

поповнення та збереження фондів бібліотек та музеїв області, покращення забезпеченості бібліотек літературою та періодичними виданнями;

модернізація бібліотечної мережі шляхом її інформатизації;

поширення у сільській місцевості та малих містах надання нових бібліотечних послуг на основі мережі Інтернет;

проведення повної інвентаризації та паспортизації пам'яток культурної спадщини Кіровоградщини з метою занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток;

активізація досліджень з метою виявлення необлікованих археологічних об'єктів та взяття їх на облік;

здійснення контролю за розробленням історико-архітектурних опорних планів історичних населених місць області, проектів зон охорони пам'яток, визначення та затвердження їх меж і режимів використання;

популяризація заходів з охорони культурної спадщини шляхом організації видавничої та експозиційно-виставкової діяльності;

сприяння залученню позабюджетних інвестицій для збереження культурної спадщини;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація заходів програми буде здійснюватись за рахунок коштів:

державного, обласного, місцевих бюджетів та інших джерел, не забороненим чинним законодавством;

5) якісні критерії ефективності виконання Програми:

поліпшення якості надання послуг культури населенню, підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення закладів культури і мистецтв області, матеріального забезпечення працівників галузі культури, розширення культурно-мистецьких послуг;

забезпечення збереження та належного використання культурної спадщини, формування позитивного іміджу Кіровоградщини в Україні та світі.

7. Фізична культура і спорт

Мережа позашкільних навчальних закладів налічує 30 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 2 спеціалізовані дитячо-юнацькі школи олімпійського резерву та обласну школу вищої спортивної майстерності. Фізичною культурою і спортом займаються понад 11,6 тис. вихованців спортивних шкіл (6,8 % від загальної кількості дітей і підлітків до 23 років).

До занять фізичною культурою залучено 6,1 % населення області.

За місцем проживання громадян діють 289 фізкультурно-спортивних клубів, у яких різними видами фізкультурної діяльності охоплено майже 27,4 тис. мешканців (з них майже 17,5 тис. осіб з сільських територій).

В області створено 5 центрів "Спорт для всіх", регіональний центр фізичної культури і спорту інвалідів "Інваспорт" та реабілітаційна дитячо-юнацька спортивна школа інвалідів "Інваспорт".

Матеріально-технічна база області налічує 21 стадіон, 2092 площинні спортивні споруди, 353 приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять, 444 спортивні зали, 8 плавальних басейнів, 93 стрілецькі тири, 1 кінноспортивна база, 1 споруда зі штучним льодом, 1 веслувально-спортивна база та 1 водноспортивна база;

1) головні проблеми:

недостатній рівень залучення дітей та підлітків до регулярних занять фізичною культурою і спортом у дитячо-юнацьких спортивних школах;

низький рівень охоплення громадян фізичною культурою і масовим спортом;

зношеність матеріально-технічної бази закладів дитячо-юнацького та

резервного спорту;

недостатній рівень матеріального стимулювання провідних спортсменів та їх тренерів у досягненні високого спортивного результату;

2) метою Програми є створення та забезпечення умов для залучення широких верств населення до масового спорту, як важливої складової здорового способу життя, зміцнення матеріально-технічної бази основних спортивних споруд області та розвиток спорту вищих досягнень;

3) основні завдання:

оновлення спортивної матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту (придбання обладнання та інвентарю), зокрема дитячо-юнацьких спортивних шкіл; проведення капітальних ремонтів спортивних споруд закладів фізкультури та спорту, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

забезпечення підтримки мережі центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх", спортивних клубів;

охоплення громадян фізичною культурою і масовим спортом (проведення різноманітних фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів, конкурсів, фестивалів, спортивних свят за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення), проведення заходів, спрямованих на пропаганду здорового способу життя та залучення широкого кола людей до олімпійського руху;

забезпечення розвитку пріоритетних олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту інвалідів;

підготовка спортсменів, членів збірних команд області, України, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях;

підтримка функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту;

удосконалення системи відзначення та заохочення спортсменів високого класу;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація заходів програми буде здійснюватись із залученням коштів:

державного бюджету;

місцевих бюджетів – на утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл, підготовку і проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів, участь спортсменів у всеукраїнських змаганнях, фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування, зокрема обласного бюджету – на функціонування штатної спортивної команди резервного спорту Кіровоградської області, виплата стипендій спортсменам Кіровоградської області - переможцям та призерам Олімпійських, Юнацьких Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, Всесвітніх Універсіад, чемпіонатів світу, Європи та України, фінансова підтримка відділення Національного олімпійського комітету в Кіровоградській області та громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування з метою проведення заходів, спрямованих на пропаганду здорового способу життя та залучення широкого кола людей до олімпійського руху;

інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

виконання 260 спортсменами області нормативів спортивних розрядів та отримання спортивних звань: Майстер спорту міжнародного класу, Майстер спорту України, Кандидат у майстри спорту, I спортивний розряд;

участь спортсменів області у 115 всеукраїнських змаганнях;

охоплення населення всіма видами фізкультурно-оздоровчої діяльності до 6,5 % від загальної чисельності населення області.

8. Споживчий ринок та захист прав споживачів

Сфера торгівлі і послуг має важливе значення для регіонального розвитку. У цій сфері створюється 11,1% валового регіонального продукту та зайнято майже 17% економічно активного населення області.

Торговельне обслуговування населення області забезпечують майже 1,2 тис. магазинів підприємств-юридичних осіб, більше 0,3 тис. напівстаціонарних об'єктів торгівлі, 0,5 тис. об'єктів позамагазинної торгівлі, понад 0,9 тис. закладів ресторанного господарства.

Побутові послуги надаються у майже 0,8 тис. об'єктів побутового обслуговування населення.

Протягом 2016 року в області мало місце зростання споживчої активності населення, розширення мережі магазинів, закладів ресторанного господарства та впровадження сучасних форм обслуговування споживачів;

1) головні проблеми:

порушення суб'єктами господарювання законодавства про захист прав споживачів, санітарного законодавства через обмеження на державному рівні проведення перевірок, що призводить до масових харчових отруєнь та інших негативних наслідків для здоров'я населення;

значне підвищення тарифів на комунальні послуги, пасажирські перевезення та цін на товари, лікарські засоби тощо;

неналежний рівень обслуговування населення на продовольчих та непродовольчих ринках, в об'єктах дрібно-роздрібної торгівлі;

наявність місць несанкціонованої та стихійної торгівлі, особливо у містах обласного значення і районних центрах;

відсутність структурних підрозділів органів управління торгівлі та захисту прав споживачів у райдержадміністраціях, міськвиконкомах та об'єднаних територіальних громадах;

2) метою Програми є створення умов для забезпечення дотримання законодавства щодо захисту прав споживачів, санітарного законодавства, запобігання необґрунтованому зростанню цін на основні продовольчі товари, насичення споживчого ринку товарами місцевого виробництва, поліпшення якості торговельного обслуговування населення;

3) основні завдання:

вжиття заходів, спрямованих на задоволення потреб населення у якісних

товарах та послугах за доступними цінами, запобігання необґрунтованому зростанню цін на соціально значущі продовольчі товари;

організація проведення ярмарково-виставкових заходів за безпосередньої участі місцевих товаровиробників;

сприяння розвитку фірмової мережі (магазинів, павільйонів) місцевих підприємств-товаровиробників у містах і районах області;

проведення роботи, спрямованої на вдосконалення функціонування роздрібних ринків, створення належних умов для продажу сільськогосподарської продукції безпосередньо її виробниками;

вжиття заходів щодо забезпечення протипожежного захисту ринків у містах і районах області;

посилення протидії несанкціонованій і стихійній торгівлі, проведення роботи, спрямованої на впорядкування розміщення малих архітектурних форм і тимчасових споруд сфери торгівлі у містах і районах області;

здійснення заходів контролю за розміщенням реклами на відповідність вимогам чинного законодавства;

проведення роботи із керівниками (власниками) підприємств торгівлі і сфери послуг щодо забезпечення безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до цих об'єктів;

проведення роботи із суб'єктами підприємницької діяльності щодо забезпечення дотримання ними законодавчих та нормативних актів, які регламентують реалізацію алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

вжиття заходів щодо посилення захисту прав споживачів щодо безпеки та якості товарів робіт і послуг, що реалізуються на внутрішньому споживчому ринку області, шляхом проведення роз'яснювальної роботи із суб'єктами підприємницької діяльності та здійснення заходів державного нагляду (контролю);

проведення державного нагляду (контролю) за правильністю формування та застосування цін і тарифів на продукцію та послуги;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань Програми буде здійснюватись із залученням коштів підприємств торгівлі, інвесторів, населення, банківських кредитів, інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії виконання Програми:

обсяг обороту роздрібно торгівлі у 2017 році (з урахуванням індексу цін на споживчі товари) очікується у межах 101,0% до рівня 2016 року;

індекс споживчих цін в області до грудня 2016 року буде нижчим від середнього в Україні.

9. Будівництво та житлова політика

Будівельна галузь є однією із важливих галузей економіки, від якої залежить функціонування суміжних галузей в області. Проте, потенціал цієї галузі використовується не повною мірою. В області обмежена кількість суб'єктів має достатній рівень забезпечення ресурсами: кваліфікованими кадрами, обладнанням, фінансовими ресурсами тощо;

1) головні проблеми:

відсутність на території області потужних суб'єктів містобудування (будівельні корпорації, приватні фірми тощо), які виступили б замовниками, підрядниками та інвесторами будівництва житла, у тому числі з добудови незавершених об'єктів багатоповерхового житлового будівництва;

незначний обсяг багатоквартирного житлового будівництва;

низька фінансова спроможність місцевих бюджетів для спрямування коштів на будівництво житла, зокрема добудову об'єктів незавершеного житлового будівництва;

низький рівень забезпечення соціальним житлом громадян, що потребують поліпшення житлових умов відповідно до законодавства;

призупинення будівництва житла за рахунок коштів підприємств усіх форм власності;

високі процентні ставки за користування банківськими кредитами та обмежені фінансові можливості громадян, які потребують поліпшення житлових умов, призупинення в області будівництва кооперативного житла;

відсутність видатків з державного бюджету на фінансування програми доступного житла;

2) метою Програми є створення сприятливих умов для стимулювання розвитку житлового будівництва та будівельного комплексу області, створення ринку доступного житла;

3) основні завдання:

залучення інвестицій у житлове будівництво з різних джерел фінансування, оптимізація існуючих та запровадження нових ефективних фінансово-інвестиційних механізмів підтримки будівництва (придбання) доступного житла;

забезпечення виконання заходів програми індивідуального житлового будівництва на селі "Власний дім" та програми забезпечення молоді житлом через Державну спеціалізовану фінансову установу "Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву";

створення належної інженерно-транспортної інфраструктури навколо будівництва об'єктів доступного житла;

збільшення обсягів житлового будівництва шляхом, реконструкції наявних житлових будинків, гуртожитків, перепрофілювання об'єктів комунальної (соціальної) інфраструктури, що не використовуються під житло, а також нового будівництва;

сприяння у вирішенні питань, пов'язаних із забезпеченням житлом військовослужбовців та членів їх сімей;

поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та підвищення рівня інженерного облаштування села шляхом надання державних пільгових кредитів індивідуальним сільським забудовникам;

забезпечення населених пунктів області містобудівною документацією (генеральні плани, плани зонування та детальні плани території);

розроблення (коригування) схем планування території районів;

вирішення проблеми "довгобудів" через механізм добудови, продажу, перепрофілювання тощо;

сприяння залученню до виконання будівельно-монтажних робіт місцевих

будівельних підприємств усіх форм власності;

концентрація бюджетних ресурсів на об'єктах незавершеного будівництва із високим ступенем будівельної готовності, та об'єктах, які мають вагомий вплив на регіональний розвиток;

створення інформаційного банку видів послуг та продукції, які надаються і виготовляються підприємствами будівельного комплексу області;

підтримка творчих особистостей та їх ініціатив, спрямованих на розвиток архітектури, геральдики і вексилології, декоративно-прикладного мистецтва;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись із залученням коштів державного, обласного (вручення обласної премії імені Якова Пауценка тощо), інших місцевих бюджетів, коштів інвесторів, кредитних ресурсів, власних коштів громадян, інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

введення в експлуатацію 60 тис.кв.м житла.

10. Екологічна ситуація, використання природних ресурсів

Екологічна ситуація в області є здебільшого стабільною.

В області налічується 221 природно-заповідна територія та об'єкт, загальною площею 100,3 тис га, із них 26 територій площею 5,9 тис. га мають статус загальнодержавного значення, решта територій - місцевого значення, рівень заповідності території області складає 4,1%.

Ресурси поверхневих і підземних вод області є важливою складовою у визначенні перспектив її соціально-економічного розвитку.

Основними джерелами водопостачання є поверхневі води басейнів річок Дніпро, Південний Буг та підземні води басейну тріщинних вод Українського щита.

Кіровоградщина – регіон, який мало забезпечений місцевими водними ресурсами. Питання водозабезпечення поверхневими водами вирішується шляхом акумуляції у наявних 85 водосховищах та 2794 ставках, а також забором води із Кременчуцького та Дніпродзержинського водосховищ.

Соціально-економічний розвиток області тісно пов'язаний зі станом довкілля, рівнем техногенного навантаження на навколишнє природне середовище тощо;

1) головні проблеми:

критичний технічний стан більшості каналізаційних очисних споруд, недостатня потужність установок очищення шахтних вод Інгульської шахти ДП "СхідГЗК", що призводить до скидання недостатньо очищених стічних вод у природні водні об'єкти;

низький рівень заповідності території області, винесення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду у натуру (на місцевість);

низький рівень обізнаності населення щодо цінності територій та об'єктів природно-заповідного фонду та стану довкілля;

низька якість поверхневих вод та неналежний санітарний стан у зонах питних водозаборів;

незадовільний технічний стан гідротехнічних споруд водосховищ та ставків;

замулення річок, ставків та водосховищ, що призводить до підняття рівня ґрунтових вод та, як наслідок, матеріальних збитків, виникнення соціальної напруги у місцях проживання людей, де мають місце процеси підтоплення повеневими та підземними ґрунтовими водами;

наявність абразивних берегів, що розмиваються Кременчуцьким (35 км) та Дніпродзержинським (9,8 км) водосховищами;

2) метою Програми є забезпечення раціонального використання природно-ресурсного потенціалу та найцінніших природних територій, поліпшення стану довкілля в області, забезпечення потреб населення та галузей економіки у водних ресурсах та захист територій від шкідливої дії вод, мінімізація заподіяних нею збитків;

3) основні завдання:

розширення територій природно-заповідного фонду та винесення їх меж на місцевість;

збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, відтворення природних комплексів, земельних та водних ресурсів, участь у формуванні національної екомережі;

реалізація проектів з модернізації каналізаційних очисних споруд у підприємствах житлово-комунального господарства, каналізаційних мереж ОКВП "Дніпро-Кіровоград";

приведення в належний санітарний стан населених пунктів області та їх озеленення у в межах проведення в області Дня довкілля та інших заходів;

підвищення рівня обізнаності населення щодо цінності територій та об'єктів природно-заповідного фонду, у тому числі шляхом видання екологічного паспорта Кіровоградської області та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області, іншої літератури з екологічної тематики та проведення круглих столів, конкурсів у сфері природоохоронної діяльності;

проведення наукових досліджень та внесення змін до Переліку судинних рослин і тварин, які підлягають особливій охороні на території Кіровоградської області, що сприятиме імплементації Україною норм директив Європейського Союзу у сфері охорони довкілля;

реалізація природоохоронного проекту "Розчищення прибережної зони, реконструкція дамби, кріплення мокрого укосу дамби із застосуванням габіонів і протиерозійних геоматів, гнучке кріплення правого берега ставка парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Хутір Надія";

вирішення проблеми поводження з побутовим сміттям в області шляхом сприяння реалізації проекту з будівництва сміттєпереробного заводу в області;

проведення моніторингу стану поверхневих водних ресурсів у 14 визначених створах спостережень;

забезпечення ведення державного обліку водокористування;

контроль за надходженнями орендної плати за водні об'єкти, що надаються в користування на умовах оренди;
 виконання заходів протиповеневого захисту території;
 проведення робіт із розчистки і регулювання русел річок;
 проведення берегоукріплювальних робіт Кременчуцького водосховища;
 реалізація заходів Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища на 2016-2020 роки;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань програми буде здійснюватися із залученням:
 коштів державного, обласного та інших місцевих бюджетів, зокрема фондів охорони навколишнього природного середовища,
 міжнародної технічної допомоги,
 власних коштів підприємств та інвесторів,
 кредитних ресурсів;
 інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

покращення якості зворотних вод шляхом проведення реконструкції каналізаційних очисних споруд в м.Знам'янка, с.Созонівка, с.Вільне Кіровоградського району та ОКВП "Дніпро-Кіровоград";

створення (оголошення) 5 нових територій природно-заповідного фонду області у Долинському, Гайворонському та Новгородківському районах, що дозволить збільшити на 130 га площу земель природно-заповідного фонду області;

розчищення та регулювання русел річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм довжиною 1,3 тис.м.;

укріплення берега Кременчуцького водосховища від руйнівних процесів внаслідок шкідливої дії вод в районі с.Велика Андрусівка Світловодського району.

11. Житлово-комунальне господарство

Житлово-комунальне господарство області – важлива галузь сфери послуг, яка представлена виробниками і споживачами послуг з централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення, утримання житлового фонду, розвитку, оновлення та утримання елементів благоустрою, ритуальних послуг, сферою поводження з побутовими відходами.

Технічний стан основних фондів житлового фонду області та сфери житлово-комунального господарства свідчить про посилення тенденції до їх стрімкого фізичного та морального зношування. Так, у ветхому та аварійному стані перебуває 46,9% мереж комунального водопроводу, 25,4% каналізації, 33,2% теплових мереж, до категорії ветхих та аварійних належать 127 житлових будинків, або 25,5 тис.кв.м житла, понад 63,8% фізичного зносу має обладнання районного водопроводу "Дніпро-Кіровоград".

Станом на 01 січня 2016 року довжина комунальних водопровідних мереж в області (за даними підприємств) складає майже 2,9 тис.км,

каналізаційних – 1 тис.км.

Централізоване теплопостачання населених пунктів області здійснюють 16 теплопостачальних підприємств різної форми власності, якими експлуатуються 88 котелень загальною тепловою потужністю 1195,4 Гкал/год., з них на природному газі працює 69 котелень, на інших видах палива – 19 котелень.

Фінансовий результат роботи підприємств житлово-комунальної сфери від звичайної діяльності до оподаткування за січень-вересень 2016 року склав у 124,2 млн.грн. збитку (у відповідному періоді 2015 року – 84,2 млн.грн.).

На збільшення збитків підприємств вплинуло зростання обсягів заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, централізоване опалення, водопостачання та водовідведення.

Загальна заборгованість підприємств комунальної теплоенергетики за спожитий природний газ (з урахуванням боргів минулих років та нарахованих пені, штрафних і фінансових санкцій) склала 256,6 млн.грн., у тому числі заборгованість 2016 року – 48,9 млн.грн.; підприємств житлово-комунального господарства за спожиту електроенергію (з урахуванням боргів минулих років) - 30,9 млн.грн.

Житловий фонд області складає 309 тис. житлових будинків та гуртожитків загальною площею 24,8 млн.кв.м.

Відповідно до Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку" в населених пунктах області проводиться робота щодо запровадження нових форм управління житловими будинками.

Станом на 01 жовтня 2016 року в області створено 308 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ), на утриманні яких перебуває 356 житлових будинків.

В області ведеться робота із визначення із визначення управителів багатоквартирних житлових будинків.

Послугами зі збирання побутових відходів охоплено 64,4% населення області.

Організація роздільного збирання корисних компонентів побутових відходів відповідно до статті 21 Закону України "Про відходи" належить до повноважень органів місцевого самоврядування.

Роздільне збирання, переробка та утилізація твердих побутових відходів (далі – ТПВ), вилучення і утилізація біогазу на сміттєзвалищах області не проводяться, окрім полігону ТПВ м.Кропивницький.

В області роздільним збиранням охоплено більше 32% населення та об'єм зібраних ресурсоцінних компонентів становить до 0,5 % загального об'єму відходів, утворених у даних населених пунктах.

Послуги з вивезення ТПВ надаються 41 виконавцем послуг, з них 30 комунальної та 11 приватної форми власності;

1) головні проблеми:

значні втрати енерго- та матеріальних ресурсів;

значна зношеність основних фондів підприємств житлово-комунального господарства;

складний фінансовий стан підприємств (збитковість, наявність значної дебіторської та кредиторської заборгованості, висока собівартість виробництва послуг);

недостатній рівень контролю за якістю питної води та технічним станом об'єктів водопостачання;

наявність значної кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, низький рівень впровадження роздільного збирання побутових відходів;

2) метою Програми є забезпечення підвищення якості надання житлово-комунальних послуг в умовах недостатності енергоресурсів шляхом впровадження інвестиційних проектів та реалізації заходів з реконструкції, капітального ремонту та модернізації житлового фонду, систем тепло-, водопостачання та водовідведення, підвищення рівня благоустрою населених пунктів області;

3) основні завдання:

проведення робіт з реконструкції та модернізації систем централізованого тепло-, водопостачання, водовідведення та об'єктів на них;

координація роботи ОКВП "Дніпро-Кіровоград" по реалізації пріоритетних заходів, спрямованих на оновлення основних фондів підприємства за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій;

проведення капітального ремонту, реконструкції об'єктів житлового фонду, у тому числі ліфтів;

запровадження нових форм управління житловими будинками (створення та функціонування об'єднань співвласників багатоквартирних будинків);

оснащення багатоквартирного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання холодної води та теплової енергії;

проведення робіт з належного експлуатаційного утримання, капітального ремонту та реконструкції вулично-дорожньої мережі населених пунктів області;

проведення відновлення та капітального ремонту мереж зовнішнього освітлення із впровадженням енергозберігаючих світлоточок;

приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до рівня економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво;

впровадження роздільного збирання побутових відходів та вилучення з них ресурсоцінних компонентів;

продовження роботи по реалізації проекту "Будівництво заводу з виробництва палива RDF для потреб теплопостачальних підприємств області" в рамках спільного з Європейським інвестиційним банком проекту "Програма розвитку муніципальної інфраструктури України";

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань програми буде здійснюватися із залученням коштів:

державного, обласного та інших місцевих бюджетів;

власних коштів підприємств і населення;

банківських кредитних ресурсів;

проектів міжнародної технічної допомоги, зокрема:

"Розвиток міської інфраструктури-2" (реконструкція Дніпровської водоочисної станції міжрайонного водопроводу "Дніпро-Кіровоград; реконструкція міських мереж міста Кропивницький та ділянок водогону "Дніпро-Кіровоград", реконструкція водопровідних насосних станцій, реконструкція водопровідних насосних станцій, впровадження системи автоматизації та диспетчеризації, реконструкція каналізаційних очисних споруд м.Кропивницький);

"Програма розвитку муніципальної інфраструктури України" ("Будівництво заводу з виробництва палива RDF для потреб теплопостачальних підприємств області" та "Оптимізація системи теплозабезпечення м.Олександрія" шляхом децентралізації системи теплозабезпечення міста Олександрії");

III фази проекту ПРООН/ЄС "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду";

інших джерел не заборонених чинним законодавством України;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

зменшення втрат паливно-енергетичних ресурсів;

забезпечення споживачів області питною водою нормативної якості;

забезпечення рівня оплати житлово-комунальних послуг населенням не менше 95 %;

зменшення частки ветхих і аварійних інженерних мереж.

12. Захист життя, здоров'я, честі і гідності людини

Конституцією України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека є найвищою соціальною цінністю.

1) головні проблеми:

ускладнення криміногенної ситуації на території області;

поширення злочинних проявів серед дітей та молодіжного середовища.

2) метою Програми є:

забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень;

усунення причин та умов вчинення протиправних діянь на території області;

3) основні завдання:

забезпечення реалізації Плану спільних заходів Кіровоградської обласної державної адміністрації та Головного управління Національної поліції в області щодо виконання Закону України "Про попередження насильства в сім'ї" на 2016 – 2017 роки;

налагодження ефективної співпраці і взаємодії правоохоронних органів з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з метою підвищення рівня профілактики правопорушень, забезпечення ефективної боротьби зі злочинністю в усіх містах і районах області шляхом розроблення та затвердження відповідних програм, спільних заходів,

комплексних планів, у т.ч. з профілактичного відпрацювання території області тощо;

встановлення камер відеоспостереження у громадських місцях міст обласного значення та районних центрів області для забезпечення контролю за станом правопорядку;

залучення громадян до охорони публічного порядку шляхом створення при міських, об'єднаних територіальних громадах, селищних, сільських радах громадських формувань з охорони публічного порядку;

висвітлення у ЗМІ та мережі Інтернет матеріалів про позитивний досвід співпраці правоохоронних органів та громадських формувань з охорони публічного порядку з метою популяризації їх діяльності;

попередження вчинення раніше засудженими особами повторних правопорушень та протиправних дій;

вжиття заходів щодо попередження вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень у стані алкогольного сп'яніння, спрямування зусиль на виявлення фактів самогоноваріння, виготовлення та реалізації фальсифікованих спиртних напоїв;

здійснення заходів щодо виявлення та взяття на облік дорослих осіб і неповнолітніх, які вчиняють насильство у сім'ях, зловживають спиртними напоями, вживають наркотичні засоби тощо;

виявлення дітей, які вчиняють протиправні дії або втягнені у злочинну діяльність дорослими особами, а також проведення з ними виховної роботи з метою запобігання пияцтву, наркоманії і безпритульності та бездоглядності;

здійснення контролю за дотриманням культурно-розважальними закладами, ігровими залами, комп'ютерними клубами нормативно-правових актів щодо порядку відвідування їх дітьми, заборони продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів неповнолітнім, розповсюдження наркотиків, пропаганди проституції, насилля та жорстокості;

проведення профілактичної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, шляхом здійснення перевірок житлово-побутових умов проживання у них дітей. У разі виявлення в сім'ї умов, загрозливих для їх життя і здоров'я, вживати заходи щодо вилучення дітей із несприятливого середовища;

організація висвітлення роботи поліції щодо проведення профілактичних заходів серед неповнолітніх з метою запобігання вчинення ними та стосовно них протиправних дій, втягнення їх у жебракування, пияцтво, наркоманію;

організація навчально-роз'яснювальної роботи та формування свідомого ставлення громадян до дотримання правил безпеки дорожнього руху;

забезпечення розробки комплексу першочергових заходів щодо підвищення безпеки дорожнього руху та їх реалізації насамперед у місцях концентрації ДТП, на аварійно-небезпечних ділянках, поблизу загальноосвітніх навчальних закладів;

впровадження стаціонарних комплексів відеофіксації фактів порушення Правил дорожнього руху України для забезпечення своєчасного реагування на протиправні дії відносно учасників дорожнього руху, розшуку водіїв, які зникли з місця скоєння ДТП, тощо;

здійснення комплексних заходів, направлених на викриття фактів незаконної порубки полезахисних насаджень;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань програми буде здійснюватись із залученням коштів державного і місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ і організацій, інших джерел, не заборонених чинним законодавством;

5) якісні критерії виконання Програми:

зниження загального рівня злочинності в області;
 поліпшення стану охорони публічного порядку;
 зменшення дитячої безпритульності, бездоглядності, фактів насильства в сім'ї та відносно дітей;
 зменшення фактів вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень вчинених у стані алкогольного сп'яніння;
 зменшення фактів незаконної порубки полезахисних насаджень і лісу.

V. ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

1. Створення сприятливих умов для надходження інвестицій

Протягом останніх років в області мало місце поступове збільшення обсягу капітальних інвестицій у реальний сектор економіки і соціальну сферу (за 2013-2015 роки – 10,4 млрд.грн.).

Найбільший обсяг капітальних інвестицій освоєно в сільському господарстві (до 55 % від їх загального обсягу в області) і промисловості (до 25%).

У структурі капітальних інвестицій найбільшу питому вагу займають власні кошти підприємств і організацій (2015 рік – 72,7 %, січень-вересень 2016 року – 84,7 %);

1) головні проблеми:

уповільнення інвестиційної активності іноземних інвесторів через нестабільну суспільно-політичну ситуацію в Україні;

обмежені можливості державного і місцевих бюджетів для фінансування капітальних видатків;

коливання курсу вільноконвертованих валют та високі процентні ставки за користування банківськими кредитними ресурсами;

низький рівень забезпеченості адміністративно-територіальних одиниць області схемами планування територій, містобудівною документацією, що суттєво стримує розвиток будівництва з причини відсутності правових підстав для вибору земельних ділянок, видачі вихідних даних на проектування тощо;

недостатній рівень організаційної роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в частині залучення коштів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій в оновлення матеріально-технічної бази комунальних підприємств, закладів бюджетної сфери та розвиток інфраструктури;

2) метою програми є створення умов для формування привабливого інвестиційного клімату в області, надходжень інвестицій в економіку області для сталого економічного розвитку регіону;

3) основні завдання:

розроблення (коригування) схем планування території районів та містобудівної документації (генеральних планів, планів зонування та детальних планів територій);

координація роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності, формування інвестиційних пропозицій та реалізації стратегічних інвестиційних проектів розвитку територій області;

підвищення ефективності використання коштів державного та місцевих бюджетів, що спрямовуються на реалізацію інвестиційних проектів;

реалізація заходів програми формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу Кіровоградської області на 2017-2020 роки;

створення системи моніторингу стану реалізації інвестиційних проектів та здійснення контролю за їх реалізацією;

організація та проведення в області бізнес-форумів, ділових зустрічей, круглих столів, конференцій, виставкових заходів за участю представників ділових кіл України та зарубіжних країн, у тому числі Міжнародного інвестиційного форуму "Центрально-Український інвестиційний форум";

сприяння створенню в області та налагодженню діяльності агенції регіонального розвитку;

впровадження проектів міжнародної технічної допомоги та програм, які фінансуються за кредити і гранти міжнародних фінансових організацій в області;

реалізація заходів регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки;

сприяння реалізації інвестиційних проектів та виконання соціальних заходів розділу IX. "Основні завдання і показники розвитку міст і районів Кіровоградщини" даної програми;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись із залученням коштів:

державного, обласного та інших місцевих бюджетів;

міжнародних фінансових та донорських організацій;

власних коштів суб'єктів господарювання та інвесторів;

банківських кредитних ресурсів;

інших джерел, не заборонених законодавством.

5) кількісні і якісні критерії виконання Програми:

№ з/п	Показник	2016 рік, очікуване	2017 рік, прогноз
1.	Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах (млн.грн.)	4353,9	4573,4
2.	Обсяг капітальних інвестицій, % до попереднього року	130,7	100,4

2. Посилення фінансової основи місцевих бюджетів та підвищення ефективності використання бюджетних коштів

У 2014-2016 роках було здійснено заходи щодо посилення фінансової основи місцевих бюджетів, зокрема запроваджена нова модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів, яка полягає у розширенні джерел їх наповнення та переході на фінансування делегованих державою повноважень у галузі освіти і охорони здоров'я за рахунок відповідних субвенцій з державного бюджету.

Завдяки запровадженним змінам бюджетного і податкового законодавства забезпечено значне збільшення доходів місцевих бюджетів.

У 2016 році надходження доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) очікуються у сумі майже 3,5 млрд.грн., що на 1,1 млрд.грн., або на 45,5% більше фактичних надходжень 2015 року (у співставних умовах);

1) головні проблеми:

недостатня забезпеченість коштами для виконання делегованих і власних повноважень місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування;

низька питома вага інвестиційної складової місцевих бюджетів;

наявність диспропорцій у податкоспроможності територій;

2) метою програми є посилення фінансової основи місцевих бюджетів, забезпечення якісного бюджетного процесу, створення умов для стабільного функціонування бюджетної системи, розвитку інфраструктури та розв'язання гострих соціальних проблем територіальних громад області;

3) основні завдання:

а) зміцнення фінансово-економічної основи місцевих бюджетів:

забезпечення ефективної взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо наповнення бюджетів усіх рівнів відповідно до показників економічного розвитку територій;

підвищення податкоспроможності територій за рахунок створення нових потужностей, розвитку сфери послуг, залучення інвестицій, використання передбачених чинним законодавством можливостей збільшення доходів місцевих бюджетів шляхом встановлення ставок місцевих податків і зборів з урахуванням необхідності наповнення бюджетів та спроможності платників цих податків;

удосконалення адміністрування податкових і митних платежів, недопущення мінімізації податкових зобов'язань суб'єктів підприємницької

діяльності, розвиток партнерських відносин фіскальних органів з громадянами і бізнесом, надання їм високоякісних послуг у податковій сфері, впровадження нових та вдосконалення наявних електронних сервісів для платників податків;

підвищення рівня платіжної дисципліни та скорочення обсягів податкового боргу за рахунок посилення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів податків і зборів (обов'язкових платежів);

збільшення надходжень плати за землю за рахунок приведення у відповідність до діючого законодавства розміру ставок земельного податку і орендної плати за земельні ділянки сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення;

збільшення в межах чинного законодавства власних надходжень бюджетних установ та спрямування цих коштів на заходи, здійснення яких необхідне для виконання основних функцій цих установ;

б) удосконалення підходів до формування та виконання місцевих бюджетів:

запровадження середньострокового бюджетного прогнозування на рівні місцевих бюджетів;

застосування програмно-цільового методу бюджетування з метою підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів;

опрацювання методики гендерно-орієнтованого бюджетування;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо змін законодавства з питань формування та виконання місцевих бюджетів;

в) підвищення ефективності використання бюджетних коштів:

забезпечення економного, раціонального та результативного витрачання бюджетних коштів, посилення контролю за дотриманням вимог законодавчо-нормативних актів щодо витрачання бюджетних коштів;

забезпечення спрямування видатків місцевих бюджетів на вирішення питань енергоефективності та енергозбереження з метою заощадливого витрачання енергетичних ресурсів в бюджетній сфері;

зосередження фінансових ресурсів на реалізацію вагомих інвестиційних проектів та цільових програм, спрямованих на поліпшення інфраструктури територіальних громад та якості життя населення;

забезпечення підвищення якості та ефективності видатків місцевих бюджетів;

продовження роботи з оптимізації мережі закладів освіти, охорони здоров'я, культури, інших галузей бюджетної сфери;

4) якісні критерії виконання Програми:

забезпечення виконання затверджених показників по доходах (без трансфертів) і видатках місцевих бюджетів;

підвищення рівня виконання облдержадміністрацією, райдержадміністраціями повноважень у сфері соціально-економічного розвитку, управління фінансами у результаті виконання програми підтримки місцевих органів виконавчої влади з питань реалізації ними делегованих і владних повноважень у Кіровоградській області на 2016-2018 роки.

VI. УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ І КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Управління об'єктами державної власності, що розташовані на території області, здійснюють центральні органи виконавчої влади та їх територіальні підрозділи.

У регіональному відділенні Фонду державного майна України по Кіровоградській області (далі – Регіональне відділення) знаходиться 311 об'єктів державної власності, що не увійшли до статутних капіталів господарських товариств, створених у процесі приватизації, але залишилися у них на балансі, з яких: 160 об'єктів підлягають передачі до комунальної власності відповідних територіальних громад області, зокрема:

102 об'єкти – це будинки державного житлового фонду;

22 об'єкти – інші об'єкти державного житлового фонду та побутового призначення (сараї, туалети, та інше);

36 об'єктів – це об'єкти інженерної інфраструктури та інше майно.

Проте, процес передачі зазначених об'єктів до сфери комунальної власності відповідних територіальних громад області є довготривалим. Протягом 2016 року Регіональним відділенням до комунальної власності передано лише 3 об'єкти (з яких – 2 об'єкти державного житлового фонду та 1 школа), у стадії передачі – ще 4 об'єкти державного житлового фонду.

Управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області здійснюється управлінням майном виконавчого апарату обласної ради. На території області функціонує 115 об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області, з яких: 22 (або 19,1%) – госпрозрахункові комунальні унітарні підприємства; 93 – бюджетні установи та організації (з них: 37 – охорони здоров'я, 21 – освіти, 12 – соціального захисту населення, 11 – культури, 7 – фізкультури і спорту, 5 – інші сфери);

1) головні проблеми:

відмова органів місцевого самоврядування у наданні згоди на передачу до відповідної комунальної власності об'єктів права державної власності житлового, соціального призначення, інженерної інфраструктури та споруд цивільного захисту, що залишилися на балансах підприємств-банкрутів, або без балансо-утримувачів, через незадовільний стан об'єктів, відсутність технічної документації та коштів на їх утримання;

недостатній рівень контролю із боку територіальних громад за збереженням та раціональним використанням об'єктів державного житлового фонду, соціального призначення, інженерної інфраструктури та споруд цивільного захисту;

відсутність або перебування у стані ліквідації (банкрутства) балансо-утримувачів об'єктів державного житлового фонду, соціального призначення, інженерної інфраструктури та споруд цивільного захисту;

відсутність фінансування із державного бюджету на відновлення державного житлового фонду, який не увійшов до статутних капіталів господарських товариств, створених у процесі приватизації;

недосконала законодавча база з майнових питань (відсутність Закону

України "Про комунальну власність");

низька конкурентоспроможність комунальних підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області у порівнянні з підприємствами приватного сектору економіки;

значна зношеність основних фондів об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області (майже 55 %) через обмеженість бюджетного фінансування на їх оновлення;

2) метою програми є підвищення ефективності використання об'єктів державного житлового фонду, соціального призначення, інженерної інфраструктури та споруд цивільного захисту, комунального майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

3) основні завдання:

вжиття заходів щодо передачі об'єктів державного житлового фонду, соціально-побутового і соціально-культурного призначення, інженерної інфраструктури та захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони), які не увійшли до статутних капіталів господарських товариств під час приватизації, але залишилися у них на балансі, до комунальної власності органів місцевого самоврядування;

приведення у належний стан та оновлення основних фондів об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області та тих, які увійшли до галузевих обласних цільових програм і програм розвитку галузей;

надання фінансової підтримки (збільшення статутного фонду) комунальним підприємствам спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

надання в оренду майна, що не використовується за призначенням, розширення переліку та збільшення обсягів надання послуг населенню підприємствами, установами і закладами спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись за рахунок коштів:

державного, обласного, інших місцевих бюджетів; інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України;

5) кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми:

поліпшення стану забезпечення територіальних громад житлом та послугами соціально-культурного та соціально-побутового призначення;

підвищення стану готовності територій, у яких розташовані державні захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони), до надзвичайних ситуацій;

збільшення відрахувань підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області до обласного бюджету частини чистого прибутку;

збільшення власних надходжень підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст області;

оновлення основних фондів підприємств, установ та організацій спільної власності області (зменшення рівня зношеності основних фондів – до 45%).

VII. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

В області, в основному, сформовано конкурентне середовище для роботи економіки в ринкових умовах, за винятком сфери природних монополій.

Частка суб'єктів господарювання, що займають монопольне становище у загальній кількості суб'єктів господарювання, є незначною. До найбільших суб'єктів природних монополій, що здійснюють свою діяльність в області, належать: ПАТ "Кіровоградобленерго" (ринок послуг постачання електроенергії за регульованим тарифом), Одеська залізниця в особі Знам'янської дирекції залізничних перевезень (ринок послуг перевезення пасажирів залізничним транспортом, користування залізничними коліями), ОКВП "Дніпро – Кіровоград" (централізоване водопостачання) та інші;

1) головні проблеми:

слабка правова обізнаність про конкурентне (антимонопольне) законодавство серед суб'єктів середнього та малого бізнесу;

недостатній рівень роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування по розвитку конкурентного середовища у містах і районах області;

2) метою програми є розбудова конкурентного середовища в усіх галузях економіки області, зниження ступеню монополізації економіки в області;

3) основні завдання:

забезпечення цивілізованих проявів гри на товарних ринках;

здійснення контролю за дотриманням суб'єктами господарювання та місцевими органами виконавчої влади законодавства про захист економічної конкуренції;

забезпечення співпраці із обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України, надання йому відомостей, що можуть свідчити про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

підвищення ефективності використання бюджетних коштів під час публічних закупівель з використанням системи електронних закупівель "PROZORRO".

VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Кіровоградщина має усі передумови для активного розвитку міжнародної співпраці, розгортання зовнішньоекономічної діяльності, залучення зовнішніх інвестицій, коштів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій, що відіграє важливу роль для економічного зростання області.

На міжрегіональному рівні область співпрацює з Могильовською областю Республіки Білорусь, Нижньосілезьким воєводством Республіки Польща, Федеральною землею Штирія Республіки Австрія, Муніципальною палатою міста Брага Португальської Республіки, Нітрянським самоврядним краєм Словацької Республіки, м. Сюйчжоу та провінцією Цзянсу Китайської Народної Республіки, м. Інчхон Республіки Корея.

Забезпечується співпраця області з дипломатичними установами іноземних держав, акредитованих в Україні, зокрема з Посольствами Республіки Австрія, Республіки Білорусь, Республіки Болгарія, Китайської Народної Республіки, Республіки Корея, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Королівства Нідерланди, Федеративної Республіки Німеччина, Республіки Польща, Португальської Республіки, Словацької Республіки, Сполучених Штатів Америки та Японії.

Розгортається співробітництво з Китайською Народною Республікою та Республікою Австрія.

Підприємства регіону мають постійні зовнішньоторговельні зв'язки з партнерами більш ніж 100 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснюються до Білорусі, Індії, Туреччини, Китаю, Єгипту, Іспанії, Італії, Нідерландів.

Характерною особливістю зовнішньоекономічної діяльності області є перевищення експорту над імпортом, у результаті чого стабільно забезпечується позитивне сальдо зовнішньоторговельного балансу.

Основними групами експорту товарів є жири та олії тваринного або рослинного походження, готові харчові продукти, продукти рослинного походження, машини та обладнання, частка яких в загальному обсязі експорту складає більше 80%.

Інвестори 34 країн світу вклали капітал в економіку області, серед яких найбільші обсяги інвестицій надійшли з Великобританії, Нідерландів, РФ, Кіпру. На ці країни припадає більше 80% загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

В області вживаються заходи щодо розгортання співпраці з донорами міжнародної технічної допомоги та міжнародними фінансовими організаціями з метою залучення додаткових фінансових ресурсів, зокрема з Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй, Європейським Союзом, Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Фондом Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля, Фондом чистих технологій тощо;

1) головні проблеми:

недостатній рівень інвестиційної привабливості області через відсутність вільних земельних ділянок великої площі, відсутність фахово підготовлених інвестиційних пропозицій, неналежний стан автомобільних доріг, інших об'єктів інфраструктури: готелів, ресторанного господарства тощо;

недостатня розвиненість інвестиційної інфраструктури в області;

недостатній рівень підготовки фахівців, які відповідають за розробку інвестиційних пропозицій та проектів;

2) метою Програми є підвищення позитивного міжнародного іміджу

Кіровоградської області у різних сферах діяльності, створення умов для розширення напрямів співробітництва з адміністративно-територіальними одиницями іноземних держав відповідно до інтересів області, формування на Кіровоградщині сприятливих економічних, організаційних, правових та інших умов для розвитку її зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності;

3) основні завдання:

реалізація завдань та заходів Програми формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу Кіровоградської області на 2017- 2020 роки;

сприяння проведенню в області Міжнародної агропромислової виставки "АгроЕкспо-2017";

організація та здійснення заходів промоційного характеру з метою популяризації регіону за кордоном і формування стійкого позитивного іміджу Кіровоградщини;

поглиблення співробітництва у рамках укладених угод про міжрегіональне співробітництво з регіонами іноземних країн;

співпраця з закордонними дипломатичними установами України та дипломатичними установами іноземних країн, акредитованих в Україні;

координація роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо створення сприятливих умов для розвитку міжрегіонального співробітництва, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності;

4) ресурсне забезпечення:

реалізація основних завдань буде здійснюватись:

за рахунок фінансування з державного та місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ і організацій;

із залученням коштів донорів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій;

5) кількісні та якісні показники виконання Програми:

№ з/п	Показники	2016 рік, очікуване	2017 рік, прогноз
1.	Обсяг експорту товарів , млн. дол. США	392,3	406,8
2.	Темп приросту (зменшення) обсягу експорту товарів, % до попереднього року	96,5	103,7
3.	Обсяг прямих іноземних інвестицій , млн. дол. США (з початку інвестування)	84,2	86,3
4.	Темп приросту прямих іноземних інвестицій, % до початку року	108,0	102,5

Х. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Виконання завдань та досягнення мети Програми буде забезпечено за рахунок:

1) укладання та реалізації угод про співпрацю, меморандумів порозуміння із центральними органами виконавчої влади, іншими регіонами України, регіонами іноземних держав, державними підприємствами, інвесторами, громадськими організаціями, організаціями роботодавців тощо, у тому числі за переліком згідно із додатком 1 до Програми;

2) врахування завдань, проектів та основних показників Програми під час формування:

пропозицій центральним органам виконавчої влади до програмних документів з питань економічного і соціального розвитку України та Державного бюджету України, державних цільових програм;

програм економічного і соціального розвитку районів і міст області та місцевих бюджетів на 2017 рік;

обласних цільових програм;

3) залучення міжнародної технічної допомоги у розвиток економіки і соціальної сфери міст і районів;

4) узгодження цілей, пріоритетів, завдань і заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо розв'язання поточних проблем регіонального розвитку та досягнення довгострокових стратегічних цілей;

5) залучення громадськості, підприємств, установ і закладів до участі у заходах різних рівнів, основний перелік яких визначено додатком 2 до Програми;

6) об'єднання зусиль місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників бізнесу, громадських організацій на вирішенні завдань, показників і проектів Програми.

Коригування Програми може здійснюватись у міру вирішення поставлених завдань або зміни умов її реалізації, а також нових завдань щодо регіонального розвитку, які будуть визначені законодавчими і нормативно-правовими актами України.

XI. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

1. Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною державною адміністрацією та обласною радою.

2. Оцінка результатів виконання Програми буде здійснюватись на основі проведення статистичних досліджень стану та показників розвитку галузей (сфер діяльності), районів, міст і області у цілому.

3. Основними формами контролю за реалізацією завдань та основних показників Програми будуть:

1) розпорядження голови облдержадміністрації про організацію виконання та контроль за виконанням Програми;

2) здійснення щоквартального аналізу стану виконання Програми та вжиття додаткових заходів, спрямованих на її виконання;

3) проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики в області;

4) здійснення моніторингу стану реалізації інвестиційних проектів та виконання робіт в об'єктах соціальної інфраструктури;

5) звітність про стан реалізації Програми перед постійними комісіями обласної ради та на пленарних засіданнях обласної ради, засіданнях колегії облдержадміністрації, засіданнях обласної тристоронньої соціально-економічної ради та інших дорадчих органів;

6) обстеження населених пунктів районів і міст робочими групами, утвореними облдержадміністрацією, з питань вивчення стану реалізації Програми та вивчення стану організації роботи райдержадміністрацій і міськвиконкомів, об'єднаних територіальних громад із забезпечення виконання Програми у містах і районах області з виїздом на місце;

7) проведення моніторингу та надання узагальненої звітності про хід реалізації Програми керівництву обласної ради та обласної державної адміністрації;

8) висвітлення стану реалізації Програми у місцевих засобах масової інформації.

4. Для здійснення моніторингу стану реалізації Програми та організації контролю за її виконанням можуть залучатися кошти обласного бюджету в рамках реалізації програми підтримки місцевих органів виконавчої влади з питань реалізації ними делегованих і владних повноважень у Кіровоградській області на 2016-2018 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 18 листопада 2016 року № 160.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	1
МЕТА ПРОГРАМИ	1
I. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	1
1. Агропромисловий комплекс, як основа сталого функціонування економіки регіону	1
2. Використання земельних ресурсів та удосконалення земельних відносин	5
3. Збереження та розвиток лісових ресурсів	6
4. Стале функціонування промисловості	8
5. Використання мінерально-сировинних ресурсів	10
6. Енергозбереження та енергоефективність	11
II. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ	13
1. Транспорт та зв'язок, розвиток автомобільних доріг	13
2. Розбудова інформаційного простору та громадянського суспільства	15
3. Використання потенціалу туристичної та курортно-рекреаційної сфери	18
III. МОБІЛІЗАЦІЙНА РОБОТА	20
IV. СТАНДАРТИ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	21
1. Забезпечення підтримки дітей, сім'ї та молоді	21
2. Доходи населення та соціальний захист	24
3. Підтримка армії та захист військовослужбовців, населення, яке постраждало від окупації та проведення антитерористичної операції	27
4. Охорона здоров'я	29
5. Освіта та наука	31
6. Культурний простір та збереження культурної спадщини	35
7. Фізична культура і спорт	37
8. Споживчий ринок та захист прав споживачів	38
9. Будівництво та житлова політика	40
10. Екологічна ситуація, використання природних ресурсів	42
11. Житлово-комунальне господарство	44
12. Захист життя, здоров'я, честі і гідності людини	47
V. ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО	49

I СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

1.	Створення сприятливих умов для надходження інвестицій	49
2.	Посилення фінансової основи місцевих бюджетів та підвищення ефективності використання бюджетних коштів	50
VI.	УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ І КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ	52
VII.	ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	54
VIII.	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	55
IX.	ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ МІСТ І РАЙОНІВ КІРОВОГРАДЩИНИ	58
X.	МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
XI.	КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ	
XII.	ДОДАТКИ	
1.	Перелік меморандумів, договорів, угод про співпрацю державного, міжрегіонального і регіонального значення, реалізація положень яких буде здійснюватись у 2017 році	
2.	Перелік заходів регіонального, міжрегіонального та державного рівня, які будуть здійснюватися у 2017 році	
3.	Паспорт програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2017 рік	
